Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 12 (6. 801) 1989 йил 14 январь, шанба Баҳоси 3 тийин

ЯГОНА СИЁСИЙ КУН

ХАЛҚ ҲОКИМИЯТИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДАН

СССР халқ депутатлари сайлови КПСС XXVII съезди ва XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси ишлаб чиққан мамлакат сиёсий системасининг кенг қамровли ислоҳотини амалга ошириш йўлидаги дастлабки амалий қадамлардан бири бўлади. Бутун мамлакатда бўлгани каби, Ўзбекистонда «СССР халқ депутатлари сайлови тўғрисида»ги Қонун асосида СССР халқ депутатлигига номзодлар кўрсатилмоқда. Меҳнат коллективлари йиғилишларида, истиқомат жойларидаги йиғилишларда ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, совет зиёлиларининг энг муносиб вакиллари номзоди кўрсатилмоқда.

13 январда республикада СССР халқ депутатлари сайловига тайёргарликка бағишланган Ягона сиёсий кун ўтказилди. Қайта қуришда меҳнат коллективларининг роли, халқ депутатлари Советларининг вазифалари, миллатлараро муносабатларни ривожлантириш тўғрисида қизиқиш билан гаплашиб олинди. КПСС Марказий Комитетининг 1989 йил январь Пленумида қабул қилинган партияга, совет халқига КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатномаси меҳнаткашларда катта қизиқиш уйғотганлиги таъкидлаб ўтилди. Сўзга чиққан кишилар социалистик демократияни янада ривожлантиришнинг, ижтимоий-сиёсий турмушда ва бошқарувда ҳар бир кишининг фаол иштирок этишининг, чинакам халқ ҳокимиятини қарор топтиришнинг муҳимлигини таъкидладилар.

Ягона сиёсий кунда меҳнат коллективлари ҳузурида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари, Ўзбекистон Компартияси Ревизия комиссиясининг аъзолари, область, шаҳар, район партия комитетларининг секретарлари, совет ва жамоат ташкилотларининг, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари сўзга чиқдилар.

Ягона сиёсий кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси аъзолари ва аъзолигига кандидатлар иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯГА, СОВЕТ ХАЛҚИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг

МУРОЖААТНОМАСИ

КПСС Марказий Комитетининг Пленумида 1989 йил 10 январда қабул қилинган

Азиз ўртоқлар!

СССР Олий Советининг навбатдан ташқари сессияси қарорига мувофиқ, 1989 йил март ойида СССР халқ депутатлари сайлови бўлади.

Халқ иродаси билан халқ депутатлари съезди тузилади, давлат органларининг янги системаси ишлай бошлайди, сиёсий ислоҳотнинг бутун ҳокимият — Советларга, деган асосий ғояси рўёбга чиқарила бошлайди. Бу — совет жамиятини революцион тарзда янгилаш йўлида катта босқич бўлади.

КПСС Марказий Комитети сайлов олдидан қайта қуришнинг дастлабки йилларига якун ясаб, партиянинг яқин келажакдаги сиёсатининг асосий йўналишларини халққа баён қилиб беришни зарур, деб ҳисоблайди.

Шу йиллар давомида мамлакат ҳаётидаги кескин бурилиш, экономика, сиёсат ва маънавий соҳадаги турғунликдан соғлом кучларни қайта тиклаш, уларга эркинлик бериш сари, эски ақидалар асирлигидан қутилиб, янги ленинча революцион мазмунга эга бўлган социалистик ғоянинг ўзини янгилаш сари бурилиш реалликка айланди. Бу бурилишни 1985 йил апрелида партия бошлаб берди ва унга бошчилик қилди.

КПСС XXVII съезди янгиланишга қудратли омил бахш этди. Партия ҳақиқатга тик боқиб, мамлакатдаги аҳволни танқидий идрок этди, қайта қуришнинг яхлит программасини, амалий ҳаракатлар стратегияси ва тактикасини ишлаб чиқди. Съезд олға сурган ғоялар халқнинг орзу ва умидларини ифодалади, халқ томонидан зўр қатъият билан қўллаб-қувватланди.

Жамиятдаги бутун муҳит қанчалик ўзгарганлигини сезмаган одам топилмаса керак. Одамлар қайта қуришни юксакликка кўтармоқдалар, қайта қуриш эса одамларни кўтармоқда. Етилган масалалар, ишни қандай қилиб ўнглаб олиш ҳамма жойда ошкора ва манфаатдорлик билан муҳокама қилинмоқда. Бўшашувчилик ва социал лоқайдлик ўрнини гражданлар активлиги, ташаббускорлик ва дадил изланишлар эгалламоқда.

Экономикада катта ўзгаришлар юз бермоқда ва авж олиб бормоқда. Хўжалик ҳисоби ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш, кооперация ва ижара, социалистик мулкчиликнинг хилма-хил шакллари турмушга кириб келмоқда. Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашларда омилкорликни, соҳиблик туйғусини ривожлантирмоқда. Хом хаёлга берилиш мумкин эмас, албатта: белгиланган ва зарур ишларнинг ҳаммаси ҳам уддаланганн йўқ. Аммо ижобий силжишлар яққол бўлиб қолди. Миллий даромад ва меҳнат унумдорлиги кўрсаткичлари яхшиланди. Озиқ-овқат маҳсулотлари, товарлар ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш ортиб бормоқда. Мамлакат халқ хўжалигининг социал йўналиши тобора кучаймоқда. Бунинг натижасида кризисга юз тутиш тўхтатилди, юксалиш нишоналари пайдо бўлди.

Қайта қуриш муваффақиятини нима гарантиялайди ва уни нима муқаррар қилади? Партиянинг ишончи комил: инсон қайта қуришнинг асосий иштирокчиси бўлган тақдирдагина у муваффақиятли амалга оширилиши мумкин. Бунинг учун демократиялаш зарур, XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси қарорига мувофиқ амалга оширилаётган сиёсий ислоҳот демократиялашни чуқурлаштиришга хизмат қилмоқда.

Демократиялаш жараёнини партия ўзидан, жамиятнинг сиёсий авангарди сифатида ўз вазифаларини тағин ҳам аниқроқ белгилаб олишдан, масъулиятни ошириш ва ўзини поклашдан, партиявийлик ва маънавий принципларга амал қилиш учун коммунистлардан талабни кучайтиришдан бошлади. Партия аппаратини қайта тузиш тугалланди, унинг сони анча қисқартирилди. Раҳбариятга янги кучлар келмоқда.

Янгиланган жамиятда янгиланган Коммунистик партия иш олиб бориши лозим — қайта қуришнинг мантиқи ана шундай. Партия кундалик хўжалик ишлари юкидан қутилиб, бутун куч-ғайратини социализм назариясининг, ички ва ташқи сиёсатнинг долзарб муаммоларини ишлаб чиқишга, омма орасида сиёсий, ташкилотчилик ва идеология ишларини олиб боришга қаратиш имкониятига эга бўлмоқда.

Ҳар бир совет кишисининг ақл-заковати ва туйғулари орқали ўтадиган қайта қуриш халқнинг маънавий турмушини мислсиз даражада юқори кўтарди. Биз ҳаммамиз қайта қуриш билан яшамоқдамиз. Биз ҳаммамиз кўп жиҳатдан бошқача бўлиб қолдик, ўтмишга, ҳозирги кунимизга ва келажакка янгича назар ташламоқдамиз, мақсадларни ва уларга эришиш йўлларини ҳам янгича кўрмоқдамиз. Таълим ислоҳ қилинмоқда, фан қаддини ростламоқда, маданий турмуш бой ва ёрқин бўлиб бормоқда. Матбуотдаги мақолаларнинг, телевизион программалар ва радиоэшиттиришларнинг ижтимоий таъсири сезиларли даражада ошди. Улар ошкораликнинг, фикрлар хилма-хиллигининг кенг минбари бўлиб қолди.

Ишчилар синфи, деҳқонлар, зиёлилар иттифоқи қайта қуриш давомида сермазмун бўлиб бормоқда, жамоат ташкилотлари ва ҳаракатларининг таъсири кучаймоқда. Демократиялаш жараёни миллатлараро муносабатларни ҳам тобора чуқурроқ қамраб олмоқда, бу соҳада тўпланиб қолган муаммоларни ҳал этиш учун шароит яратилмоқда, СССРдаги барча миллат ва элатларнинг Октябрь туфайли вужудга келган иттифоқи янги мазмун билан тўлиб бормоқда, бу иттифоқ ана шу миллатлар ва элатлардан ҳар бирининг ва бутун мамлакатнинг туб манфаатларига мос келади.

Совет жамияти ички турмушидаги чуқур ўзгаришлар ташқи сиёсатимиздаги характери жиҳатидан революцион ўзгаришлар билан ҳам узвий боғлиқдир. Амалий ишларда мужассамлашаётган янги сиёсий тафаккур энг мураккаб халқаро муаммоларни амалий ҳал қилишнинг негизи бўлиб қолди. Совет ташаббуслари туфайли дунё хавфсизроқ бўлиб қолаётганлигини, бир-бирига шубҳа билан қараш ўз ўрнини ишонч ва ҳамкорликка бўшатиб бераётганлигини ҳар бир соф виждонли киши кўриб турибди.

Қайта қуриш бирдан-бир тўғри йўл эканлигини апрелдан кейинги тажриба рад этиб бўлмайдиган даражада кўрсатмоқда. Бизнинг бошқа йўлимиз йўқ. Биз бу йўлдан қатъият билан бораверамиз, ижобий изланишни давом эттиравераммиз. Ўзгартишларнинг кенг кўламли режаларини сабот билан амалга ошираверамиз, олға томон ҳаракатни жадаллаштираверамиз.

Мана шу йўл жўн бўлиши мумкинми? Албатта, жўн бўлмайди , айниқса бошланишида жўн бўлмайди. Янгилаш жараёни мураккаб ва зиддиятли эканлигини, қайта қуриш келтириб чиқарган, жамият машаққат чекиб кутаётган ишлар ҳали тўла-тўкис рўёбга чиқарилмаётганини партия кўриб турибди. Бир қанча соҳаларда, шу жумладан социал соҳада олға силжиш бўлмаяпти. Амалга оширилаётган ислоҳот баъзан натижа бермаяпти. Бунинг учун масъулиятни партия ўз зиммасидан соқит қилмайди. У вазиятни сезгирлик билан баҳоламоқда. Қайта қуришга нималар тўсқинлик қилаётганлигини кўриб турибди. КПСС қийинчиликлар ва ғовларни енгиб ўтар экан, аввало, ўзига, коммунистларга нисбатан талабчанликни оширмоқда.

Халқимизнинг текин томоқни кутиш одати йўқ. Қайта қуришда бир четда кутиб ўтирувчилар, бегоналар ва иштирок этмайдиганлар бўлмаслиги керак. Куч-ғайратларимизни бирлаштирибгина муштарак мақсадларга эриша оламиз. Қайта қуриш бизнинг тақдиримиз, тарих бизга берган имкониятдир, бу имкониятни қўлдан бериб бўлмайди ва қўлдан берилмаслиги керак.

Партия ўзининг сайловолди программаси билан мурожаат қилар экан, барча совет кишиларини ишонтириб айтадики, у бундан буён ҳам бутун кучини, коллектив фикрини ва коллектив иродасини жамиятимизни революцион янгилашга сарфлаб, қайта қуриш йўлидан оғишмай бораверади. Партия сизларнинг ҳар бирингиз белгиланган режаларни амалга оширишда фаол иштирок этишингизга умид қилади.

Сайловчи ўртоқлар!

Қайта қуриш ғоясининг ўзи инсонга ғамхўрлик туфайли юзага келган, уни шу ғамхўрлик тақозо этган. Совет кишиларининг фаровонлигини ошириш, турмушини яхшилаш — КПСС бутун социал-иқтисодий сиёсатининг ўзагидир. Халқнинг энг зарур эҳтиёжларини партия жуда яхши билади, тушунади, шу боисдан ҳам партия яқин йиллар ичидаёқ совет кишилари яхшироқ яшай бошлайдиган бўлишлари учун зўр бериб меҳнат қилмоқда.

Бу соҳада биз учун биринчи галдаги вазифалар нималардан иборат? Аввало, энг ўткир муаммо — озиқ-овқат муаммоси ҳал этилиши керак. Партия буни қишлоқ меҳнатчисини ердаги тўла ҳуқуқли хўжайинга айлантириш билан, шаҳар ва қишлоқ ўртасидаги мувозанатни тиклаш билан, қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуриш билан боғлиқ, деб билмоқда. КПСС Марказий Комитетининг бўлғуси Пленуми ҳозирги аграр сиёсатни амалга ошириш йўлларини кўриб чиқади. Кўрилаётган чора-тадбирлар аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини тезроқ қондириш имконини беради, деб умид қиламиз.

Одамлар магазинларда юқори сифатли саноат моллари етарли бўлишини кутмоқдалар. Партия бундай моллар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш вазифасини ўртага қўйган. Енгил саноатни модернизациялаш учун катта маблағ ажратилмоқда. Индустриянинг ҳамма тармоқлари, шу жумладан мудофаа корхоналари халқнинг бевосита эҳтиёжлари учун ишлатилади, мудофаа корхоналари бир қисмининг профили ўзгартирилиб, граждан мақсадларига хизмат қилдирилади. Чет элларнинг ташкилотлари ва фирмалари жалб этилмоқда, юқори сифатли моллар ишлаб чиқарадиган қўшма корхоналар барпо қилинмоқда.

Мамлакатда уй-жой масаласи нақадар кескин бўлиб турганини, кўп оилаларни, айниқса ёш оилаларни бу масала нақадар ташвишга солаётганини партия билади. Шу сабабли у ўртага қўйилган вазифани ҳал этиш — ҳар бир оилани 2000 йилгача алоҳида квартира ёки уй билан таъминлаш учун зарур бўлган ҳамма ишларни қилаверади. Келгуси беш йилликнинг охирига бориб, ҳар йили ишга тушириладиган янги уйлар бир ярим баравар кўпайтирилади, янги кварталарни фойдаланишга топшириш 3 миллионтага етказилади. Бунинг учун ҳамма имкониятлардан — давлат қурилишидан ҳам, корхоналар, колхоз ва совхозларнинг иштирокидан ҳам, кооператив ва якка тартибда уй-жой қурилишини ривожлантиришдан ҳам, манфаатдор кишиларнинг, айниқса ёшларнинг ихтиёрий меҳнатидан ҳам фойдаланилади.

Кексаларнинг пири-бадавлатлиги жамиятнинг ҳам фаровонлигидир. Пенсиялар тўғрисида тайёрланаётган Қонун узоқ йиллар виждонан меҳнат қилиб, қарилик гаштини сураётганлар учун яхшироқ шароит яратиб беришга хизмат қилади. Пенсияларнинг миқдорини сезиларли равишда кўпайтириш, ишчилар, хизматчилар ва колхозчилар учун ягона пенсия таъминотини жорий қилиш, бутун пенсия таъминоти системасини такомиллаштириш мўлжалланмоқда.

Уй, оила, болалар деган тушунчалар ҳар биримизга азиз ва қадрлидир. Биз жамиятнинг оилага эътиборини, оилани мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғамхўрликни сусайтириш, болалар тарбияси учун масъулиятни ошириш зарур, деб ҳисоблаймиз. Болаларга ёрдам кенгайтирилади — кам таъминланган оилаларга бериладиган нафақалар, оналарнинг бола парвариши учун ҳақ тўланадиган отпуска муддати кўпайтирилади, оилавий болалар уйлари барпо этилади.

Партия совет кишисининг сиҳат-саломатлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиб, аҳолига медицина хизматини тубдан яхшилаш юзасидан катта қарорлар қабул қилди ва бу қарорларнинг бажарилишини ўзининг программавий вазифаларидан бири, деб билади.

КПСС совет кишиларининг экология вазияти кескинлашганлигидан хавотирлигига қўшилади, бу соҳада вужудга келаётган мураккаб муаммоларни ҳал этишга асосли равишда ёндашмоқда. Атроф-муҳитни соғломлаштириш ва муҳофаза қилиш, табиатдан оқилона фойдаланиш программаси ишлаб чиқилмоқда.

Самарали экономика — кучли социал сиёсатнинг пойдевори эканлиги маълум. Бизнинг экономикамиз чиқимдор ялпи ёндашувлардан халос бўла бошлади, инсон манфаатларига тобора кўпроқ хизмат қилмоқда.

Январдан бошлаб ишлаб чиқариш тармоқларининг ҳамма корхоналари тўла хўжалик ҳисобига ва ўзини-ўзи пул билан таъминлашга ўтди. Хўжалик механизмини созлаш ишлари давом этмоқда. Ишлаб чиқариш воситаларининг улгуржи савдосига ўтилмоқда, планлаштириш, пул ва кредит билан таъминлаш қайта қурилмоқда.

Бироқ шуларга қарамай, экономика ҳозирча янгичасига ишлай бошлагани йўқ. Одамлар экономикани қайта қуриш натижаларини ҳали тўла-тўкис сезмадилар. Кўп иш қилиниши керак. Бу хусусда партиянинг аниқ-равшан ҳаракат плани бор. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, туб иқтисодий ислоҳот, даромадларнинг иш самарадорлигига ва сифатига бевосита боғлиқ қилиб қўйилиши мана шу планнинг таркибий қисмларидир.

Ислоҳотлар йўлидан изчиллик билан бораётган партия иқтисодий воситалардан тор гуруҳбозлик, худбинлик мақсадлари йўлида, аҳолининг зарарига фойдаланиш, нарх ва фойдани сунъий равишда ошириб, меҳнаткашларни ўзгаларнинг уқувсизлиги ва ўзгаларнинг камчиликлари учун ҳақ тўлашга мажбур этиш йўлидаги уринишларга қаттиқ тўсиқ қўйиш зарур, деб ҳисоблайди.

Биз турли-туман унумсиз чиқимларни, исрофгарчиликларни, халқ ресурсларини ўғирлаш, талон-торож қилишларни бутунлай тугатиш учун, хўжалик юритишда зарар кўришни бартараф этиш учун қатъият билан кураш бошлаганимиздагина социал сиёсат ҳам, экономика ҳам чинакамига самарадор бўлиб қолади. Ҳар бир сўмни меҳнат билан топмоқ керак. Ҳар бир киши, ҳар бир коллектив, бутун жамият ҳам ишлаб топилган маблағ ҳисобига яшайдиган бўлиши лозим. Йирик чора-тадбирларни, илғор ислоҳотларни ҳар бир кишининг масъулияти билан, онгли интизоми, ишга ижодий муносабати билан мустаҳкамлаш лозим.

Партия актив социал программани — халқ хўжалигини сифат жиҳатидан янгилаш ва юксалтириш асосида совет кишиларининг фаровонлигини ошириш программасини рўёбга чиқариш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилади. У совет экономикаси жўшқинлик ва новаторлик касб этиши учун, фан-техника тараққиёти анча жадаллашиши учун, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлиги ошиб бораверишн учун бутун куч-ғайратни ишга солади.

Ўртоқлар!

Совет ижтимоий тузуми меҳнаткаш халқ ҳокимияти шиори остида вужудга келган. Шундан кейинги тараққиётнинг нуқсони шу бўлдики, оддий инсон сиёсий ҳокимиятни амалда рўёбга чиқаришдан четлаштириб қўйилди. Қайта қуриш бундай аҳволни тубдан ўзгартирмоқда. Туб сиёсий ислоҳот халқнинг тўла ҳокимиятини таъминлаш мақсадини кўзлайди. Бу соҳада биз XIX Бутуниттифоқ партия конференциясининг қарорларига қатъият билан риоя қилмоқдамиз.

СССР халқ депутатлари съездининг сайланиши сиёсий ислоҳотнинг навбатдаги босқичини амалга ошириш учун имконият очади. Республика ва маҳаллий даражадаги Советларни қайта тузиш, уларнинг тўла ҳокимиятини таъминлаш лозим. Маҳаллий ўз-ўзини бошқариш ва ўзини-ўзи пул билан таъминлаш тўғрисидаги Қонун шунга хизмат қилади. Бошқарув аппаратини Советлар назорати остидаги ва уларга ҳисоб берадиган эпчил, самарали аппарат қилиш муҳимдир. Бошқарувни демократиялаш, одамларнинг ижтимоий фаоллиги ва масъулияти — буйруқбозлик-маъмуриятчилик системасига қайтилмаслигининг ишончли кафолотидир.

Халқ ҳокимиятини тиклаш ҳуқуқий давлатни барпо этиш билан чамбарчас боғлиқдир. Келгусида суд ислоҳоти ўтказилади, ёшлар тўғрисида, матбуот ҳақида, виждон эркинлиги тўғрисида қонунлар ва турмушимизнинг энг муҳим жиҳатларига тааллуқли бошқа қонунлар қабул этилади. Мана шуларнинг ҳаммаси давлатнинг гражданлар олдидаги, гражданларнинг эса давлат олдидаги масъулиятини оширади, инсон ҳуқуқлари кафолотини, қонун олдида ҳамманинг тенглигини мустаҳкамлайди.

Партия социалистик демократияни янада ривожлантириш, ижтимоий-сиёсий турмушда ва бошқарувда ҳар бир кишини фаол қатнаштириш учун, ҳақиқий, тўлиқ халқ ҳокимиятининг тантана қилиши учун ҳамма чораларни кўради.

Ўртоқлар!

Қайта қуриш кўп миллатли Иттифоқимизнинг барча халқлари муддаоларига мос келади. Партия миллий манфаатларга, ҳар бир миллат ва элатнинг ўзига хослигига ҳамда қадр-қимматига ҳурмат билан қараш тарафдори эканини билдиради.

Адолатга, социалистик ютуқлар ва қадриятларга асосланган миллий қурилиш — муштарак ишимиз ва муштарак масъулиятимиздир. Фақат ўз республикаси учун, ўз халқи учун, айниқса бошқаларга зарар келтирган тарзда якка-якка ҳаракат қилинса, бу иш олға силжимайди. Муваффақият — ҳамкорликдадир, ҳар бир миллат ва элатнинг, ҳар бир республика ва бутун мамлакатнинг манфаатларини уйғунлаштиришдадир.

Партия ўзининг XIX Бутуниттифоқ конференцияси қарорларига асосланиб, миллатлараро муносабатларни такомиллаштириш ва мувофиқлаштириш соҳасида катта-катта тадбирларни ишлаб чиқмоқда. КПСС Марказий Комитетининг бўлғуси Пленуми шу соҳада яқин йилларда қилинадиган ишларнинг муфассал программасини қабул этади. Республикаларнинг ҳуқуқлари анча кенгайтирилади, уларнинг суверенитети мустаҳкамланади. Советларнинг янгиланган фаолияти орқали партия ўртага ташлаган: мустаҳкам иттифоқ — кучли марказ ва кучли республикалардир, деган принцип рўёбга чиқарилади.

Хўжалик ҳисоби республикаларнинг мустақиллиги ва ўзаро масъулиятини пишиқ-пухта негизга қўяди, идораларнинг буйруқбозлигига барҳам беради. Экономика ва социал соҳа, тил ва маданият, тарихий мероснинг, асрлар давомида ўз диёрида яшаб келган халқ учун шунчаки экология муҳити эмас, балки бешик ва маскан бўлган табиатни сақлаб қолишнинг долзарб масалаларини ҳал этиш борасида ҳар бир республиканинг имкониятлари ортади.

Биз бирга бўлган тақдиримизда кучли эканлигимизга ҳозир ҳеч кимни ишонтиришга ҳожат йўқ. Бутун мамлакат, ҳар бир республика, ҳар бир совет оиласи Арманистоннинг мусибатини ўз мусибати, деб билди. Ҳар бир киши бу мусибатга ҳамдардлик билдириб, ёрдамга келди. Халқлар дўстлиги ва ҳамкорлиги, жипслик, интернационализм, бирдамлик — буюк ютуқлардир. Шу ютуқларни муқаддас билиб асраб, кўпайтираверамиз.

Ҳамиша ва ҳар ишда партия ленинча миллий сиёсатни ўтказаверади, Советлар мамлакатидаги ҳар бир миллат ва элат яхшироқ яшаши учун, уларнинг миллий ўзига хослиги тўлиқроқ ва яққолроқ намоён бўлиши, қардошлик иттифоқимиз бадавлат ва бақувват бўлиши учун шароит яратаверади.

Ўртоқлар!

Қайта қуриш давомида совет жамиятининг маънавий турмуши бойиб бормоқда. Одамларнинг онги қулф урмоқда, онгни шакллантиришга ёндашувларнинг ўзи ўзгармоқда. Шахсларнинг орасидаги фарқни йўқотиш ўрнига шахсий қобилиятлар намоён этилмоқда, ақл-идрок ва истеъдодлар мусобақаси йўлга қўйилмоқда; хўжакўрсин учун бўладиган якдиллик ўрнига фикрлар ва қарашларнинг кенг доираси юзага келиб, юксак мунозара маданияти қарор топмоқда; юқоридан бериладиган кўрсатмалар кучига умид боғлаш ўрнига одамлар билан кенг мулоқотда бўлиш, уларнинг фикрларини ҳурмат қилиш, қарорларни ишлаб чиқиш ва қабул қилишда гражданларни қатнаштириш одат тусига кирмоқда.

Партия маънавий муҳитни соғломлаштириш учун бундан буён ҳам курашаверади, эзгу ҳис-туйғулар, адолат ва ҳақиқат, меҳр-оқибат ва қардошликни қарор топтиришга интилаверади. Биз икки ёқлама аҳлоққа биргаликда зарба беришимиз, жиноятчиликни, ичкиликбозликни, гиёҳвандликни, бошқа социал-маънавий маразларни таг-туби билан қўпориб ташлашимиз керак. Жамиятнинг маънавий поклиги ва улуғворлиги бутун халқнинг иши бўлиб қолмоқда.

Ёш авлодга тарбия ва таълим бериш энг муҳим вазифаларимиздан биридир. Бу — бир кунлик иш эмас ва биргина комсомолнинг иши эмас, албатта. Ёшларга нисбатан давлатнинг мунтазам сиёсати бўлиши керак. Бу сиёсатнинг мақсади йигит ва қизларга ҳаётда ўзига муносиб ўринни топиб олишда, ўз қобилиятлари ва истеъдодларини яхшироқ рўёбга чиқаришда, қайта қуришга фаолроқ киришишда ёрдам беришдан иборат.

Ўрта ва олий мактаб ислоҳотини охирига етказиш, ўқитишнинг сифат жиҳатидан янги типига, узлуксиз таълимга ўтишни таъминлаш лозим. Мактаб жамият олдида масъулдир, аммо жамият ҳам ўз келажаги вужудга келадиган мактаб олдида масъулдир. Ўқув юртларининг моддий базасини биргаликда мустаҳкамлайлик, таълимнинг ижтимоий нуфузини оширайлик, ўқитувчининг обрў-эътиборини улуғлайлик.

Совет фанини, айниқса фундаментал тадқиқотларни жадал ривожлантириш, социал ва табиий илмий фанларнинг амалдаги самарасини ошириш кун тартибида турибди. Сиёсат, экономика, бошқарув, экология соҳасидаги биронта йирик қарор илмий жиҳатдан жиддий асосланмай, олимларнинг холисона текширувидан ўтказилмай қабул қилинмаслиги керак.

КПСС бадиий ижодкорлик соҳасидаги самарали изланишларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлайверади, социал-маданий қурилишдаги «қолдиқ принципи»ни тугатаверади, оммавий ахборот воситаларининг таъсирчанлиги ва масъулиятини, уларнинг ташкилотчилик ролини ошираверади.

Партия қайта қуришнинг интеллектуал потенциалини кучайтиришни, ҳар томонлама камол топган, ижтимоий фаол шахсни воямга етказиш учун зарур шарт-шароитларни яратиб беришни ўз бурчи, деб ҳисоблайди. КПСС жамиятимиз турмушида рўй-ростлик, ошкоралик, юксак инсонпарварлик идеаллари ва социализм қадриятлари изчиллик билан қарор топишининг тарафдоридир.

Азиз ўртоқлар!

Янги сиёсий тафаккур асосида халқаро турмушнинг энг муҳим муаммоларига янгича, новаторларча ёндашувлар топилди. Носоғлом ва хатарли мухолифлик психологиясига ақл-идрок, холис ният, амалий мулоқот мантиғи қарама-қарши қўйилди. Халқаро кескинлик юмшай бошлади, дунё осойиштароқ ва хавфсизроқ бўлиб қолди. «Совуқ уруш» чекинмоқда, инсоният тарихнинг тинч даврига кириб бориши учун амалий шарт-шароитлар яратилмоқда.

Ўртача ва камроқ олислик ракеталарини тугатиш тўғрисидаги Совет — Америка шартномаси амалга оширилмоқда; СССР билан АҚШ ўртасида стратегик ҳужум қуролларини қисқартириш тўғрисида битимга эришишнинг дурустгина истиқболлари бор.

Бизнинг қуролли кучларни ва оддий қурол-яроғларни бир томонлама қисқартириш тўғрисидаги қароримиз қурол-яроғларнинг мана шу туркумларини ҳам кўп миқдорда ва мувозанатли чеклашга оид музокараларга кўмаклашиши шубҳасиз; химиявий қуролни ва уни ишлаб чиқарадиган базанинг ўзини тугатиш тўғрисидаги музокаралар муваффақиятли тугалланишига умид қилиш учун асослар бор.

Маҳаллий можароларни бартараф этиш сари бурилиш рўй бермоқда. Биз Афғонистон масаласини тезроқ ҳал этиш, совет қўшинларини Женева битимларига мувофиқ олиб чиқишни тугаллаш учун ўзимизга боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилаверамиз.

Бизнинг янги сиёсий тафаккурни қарор топтиришга қилган даъватимиз тобора кенг акс-садо бермоқда. Совет Иттифоқи замон амрига жавобан туб муаммоларни сиёсий воситалар билан ҳал этишга чақирмоқда. Зўравонлик ҳуқуқи ўз ўрнини ҳуқуқ кучига, барча давлатларнинг қонуний манфаатлари сўзсиз ҳурмат қилинишига бўшатиб бериши керак.

Келгуси йилларда биз социалистик мамлакатлар билан, бутун дунё ҳамжамияти билан ҳамкорликда «совуқ уруш»ни батамом бартараф этишга, халқаро муносабатларнинг универсал принципи бўлмиш тинч-тотув яшашни қарор топтиришга, XX асрнинг жаҳоншумул муаммоларини ҳал этиш йўлида барча давлатларнинг уйғун, ўзаро фойдали алоқаларини ривожлантиришга, уларнинг куч-ғайратларини бирлаштиришга ҳаракат қилавериш ниятидамиз. Биз халқаро муносабатларни тубдан соғломлаштиришга, қуролсизланиш ва ҳарбий ишлаб чиқаришни тинчлик изига ўтказиш ишида жиддий тараққиётга сабот билан интилаверамиз. Бу ишларнинг ҳаммаси мамлакатнинг мудофааси ва хавфсизлигига зарар етказмай қилинади. Бунга совет кишиларининг ишончи комил бўлаверсин.

Партия ишонтириб айтадики: бизнинг ташқи сиёсатимиз бундан буён ҳам бош мақсадга — совет кишиларининг ҳозирги ва кейинги авлодлари учун тинч турмуш шароитларини таъминлашга ҳар томонлама хизмат қилаверади.

Азиз ўртоқлар! Ҳурматли гражданлар!

Рўй бераётган ўзгартишларнинг миқёси ва теранлиги партия ўртага қўйган қайта қуриш программаси бутун халқнинг программаси бўлиб қолди, деб айтиш имконини беради. Бу программа ошкора умумпартия ва умумхалқ мунозараларида текширишдан ўтди ва қўллаб-қувватланди. Бизнинг йўлимиз тўғри. Биз ҳаракатимизга халақит бериш, жамиятни яна турғунлик ботқоғига ташлаш йўлидаги ҳар қандай уринишларни рад қиламиз. Биз шошма-шошарликка, авантюризмга, манфаатпарастликка қарши ҳам мана шундай қатъият билан курашаверамиз. Масъулиятли сиёсатнинг донолиги шундаки, тарих томонидан қайта қуриш учун ажратилган бирон кун зое ўтказилмайди, аммо реалликдан ажралиб ҳам қолинмайди. Бизнинг ҳаракатларимизда мақсадлар ва рўй бераётган воқеаларнинг миқёслари ҳамиша равшан тушуниб турилиши керак.

Бизнинг муаммоларимизни ўзимиздан бошқа ҳеч ким ҳал этиб бермайди. Ҳар бир киши қайта қуриш йўлида ишлар экан, ўзи учун, ўз оиласининг фароғати учун, Ватанимизнинг равнақи учун ишлаётганини тушуниб олиши муҳимдир. Қайта қуришни ҳимоя қилиш, энг муҳими эса уни зўр ғайрат билан муттасил илгари силжитиш керак. Биз ҳар қандай қийинчиликларни фақат ўзимиз, биргаликда, уюшқоқ куч-ғайратларимиз билан бартараф этиб, эзгу мақсадга эриша оламиз. Бунинг учун бизда ҳамма нарса бор.

Биз туб ўзгартишлар зарурлигига астойдил ишонамиз. Бундай ўзгартишларни амалга ошириш учун бизнинг коллектив сиёсий иродамиз бор. Қайта қуришнинг илмий назарияси ва сиёсати, ижтимоий турмушнинг барча соҳаларига татбиқ этиладиган амалий ҳаракатлар программаси бор. Ислоҳотларнинг муваффақияти учун моддий ва маънавий шарт-шароитлар бор. Янги вазифаларни ҳал эта олиш, тарихнинг бурилиш паллаларида бутун масъулиятни зиммага ола билиш қобилиятини амалда исботлаб келаётган ленинчи партия бор. Ниҳоят, энг муҳими — буюк ишлар қилишга қодир бўлган буюк халқнинг ҳаракатга келган жўшқин бунёдкорлик куч-ғайрати бор.

КПСС Марказий Комитети ишчилар синфига, деҳқонларга, барча меҳнаткашларга мурожаат этади. Партиянинг ҳамма режалари халқ манфаатларига бўйсундирилган. Эртага турмуш қандай бўлиши, келгуси кун қандай натижа бериши шу режаларнинг бажарилишига боғлиқ. Бинобарин, мана шуларнинг ҳаммаси — халқнинг ўз қўлида. Сизларнинг меҳнатингиз, маҳоратингиз, социал фаоллигингиз ва ижтимоий позициянгиз муваффақиятнинг энг муҳим гаровидир. Ўзгартишларнинг фаол тарафдорларини, давлат нуқтаи назаридан, дадил, масъулият билан ва кенг миқёсда фикр юритадиган ва ҳаракат қиладиган кишиларни халқ депутатлигига номзод қилиб кўрсатингиз ва сайловда шу номзодларни қўллаб-қувватлангиз!

КПСС Марказий Комитети совет зиёлиларига мурожаат этиб, мамлакатнинг тақдири ҳал этилаётган пайтда ўз вазифаси юксаклигида бўлишга чақиради. Сизнинг сўзингиз, сизнинг фикрингиз халқ орасида нақадар зўр акс-садо беришини ёдда тутингиз. Тараққиёт йўлида фидокорлик билан меҳнат қилингиз, одамларни бирлаштирингиз, социализм қадриятларини, инсонпарварликни ва муносабат маданиятини юксалтириб ҳимоя қилингиз, шахсан олижаноблик ва жипслик намунасини кўрсатингиз.

КПСС Марказий Комитети жамоат ташкилотларига — касаба союзларига, Ленин комсомолига, кооператив ташкилотларга, хотин-қизлар кенгашларига, уруш ва меҳнат ветеранларининг, илмий ходимларнинг уюшмаларига, СССР ижодий союзларига, бошқа ташкилотларга **мурожаат этиб,** уларни қайта қуриш ғояларини қўллаб-қувватлашга, халқ манфаатлари ва социализм мақсадлари йўлида ижтимоий фаолиятни ва гражданлик ҳаракатини ривожлантиришга чақиради.

КПСС Марказий Комитети коммунистлар ва партиясизларга, эркаклар ва хотин-қизларга, ветеранлар ва ёшларга, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчиларига — барча гражданларга мурожаат этиб, партия платформаси асосида бирлашишга чақиради.

Бўлғуси СССР халқ депутатлари сайлови демократия мактаби, халқ тўла ҳокимияти тантанаси бўлиб қолсин!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети

Мамлакатимиз бўйлаб бораётган қайта қуриш жараёни янгиликни излаш, илғор технологияларни қўллашни тақозо этяпти. Шаҳримиздаги корхоналарда тилга тушган рақамли программали бошқариш системаси бугунги кунда амалга кўчяпти. Асосий ишлар автоматлаштирилган линияларни бошқариш программа усулида олиб боriляпти.

Республикамизда кўҳна корхоналардан—Октябрь революцияси номли тепловоз ремонти заводида ҳам замонавий технологияни қўллашга киришилди. Эндиликда илгари оддий токарь, фрезерчи каби касбларда ишлаётган ишчилар рақамли программада бошқариш линияларида оператор вазифасини ўташади. Завод маъмурияти ёшларга катта ишонч билдириб илғор технологияни бошқаришни топширяпти.

Сиз кўриб турган суратда Т. Лобанов, П. Савельев, Г. Головченко ва Ш. Шоймардоновлар акс этган. Улар автоматлашган линияларни ўзлаштириб катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

М. Назаров фотоси.

26 март—СССР халқ депутатлари сайлови куни

Наказларни бажариш бахти

Шаҳар Советининг депутатиман. Икки марта район Советига номзодим кўрсатилган. Депутатлик борасида анча тажрибага эгаман. Очиғини айтсам, шу йиллар давомида сайловчиларга озми-кўпми ёрдамим тегиши билан ўзим ҳам улардан кўп нарсани ўргандим. Инсон билмаганини одамлар билан мулоқотда, улар билан фикр алмашишда, тортишувларда ўрганар экан. Буни ўз тажрибамда яна бир бор синаб кўрдим.

Сайловчилар, депутат, маҳаллий Советлар хусусида сўз кетганда, КПСС XXVII съезди ва XIX Бутуниттифоқ партия конференциясини ёдга олгим келади. Худди мана шу анжуманларда депутатлар ишига етарли баҳо берилди, камчиликлар рўй-рост очиб ташланди, Советларга эркинлик бериш, унинг ҳуқуқини ошириш тўғрисида гап юритилди.

Ўйлаб ўйимга ета олмасдим: депутатни халқ хизматкори деймиз, ишончли вакил деймиз, уни сайловчилар наказини бекаму-кўст бажаришга даъват этамиз-у, лекин ўша халқ хизматкори юқорироқ мансабдорнинг эшигини қоқиб кирса, унча хуш кўрмай қарши оламиз, унинг таклиф ва истакларига ҳа деганда қўшилавермаймиз. «Ишончли вакил»га муносабат шуми, ахир?

Хайрият, юқорида тилга олинган анжуманларда бу ҳолга чек қўйилди. Қолаверса, ошкоралик ва демократия шамоли депутатлик ишларига ҳам ўз ижобий таъсирини ўтказди. Депутат ўз эрки ва ҳуқуқини тўла ҳис қилиб етди. Энди сайловчилар билан ишлаш, уларнинг талабларини амалга ошириш ишига енг шимариб киришадиган фурсат етди. Ҳозир депутатнинг сўзи—сўз. Олдин район ва шаҳар Советларининг сессиялари қандай ўтганини эсга олайлик. Ҳозир бундай йиғилишларнинг кун тартиби асосан депутатларнинг сўров ва таклифлари асосида белгиланмоқда.

Мен Октябрь районидаги 250-сайлов округидан депутатликка сайланганман. Сайловчилар билан биринчи учрашувда улар менга 12 та наказ беришди. Уларнинг кўпчилигини бажардим. Лекин қарзларим ҳам йўқ эмас. Булар, албатта, биргина менинг кучим билан битадиган ишлар эмас.

Бугун бир кўча тўла асфальтдан чиқарилгани, маҳалла комитети биноси ремонт қилингани, уч уруш ва меҳнат ветерани квартираларига телефон туширилганлиги, баъзи ночор оилаларга уй-жой олишда ёрдамлашганлигим билан фахрланаман.

Бундай қараганда жўнгина битадигандек кўринган бу ишларнинг орқасидан қанчалик елиб-югурганларимни эслайману ҳар қалай меҳнатим зое кетмаганлигидан қувонаман.

Бир мисол. Сайловчилар мендан депутат қабулини ўтказишни талаб қилишди. Лекин бунинг учун махсус хона йўқ. Ахир депутат ўз сайлов округида бўлаётган ишлардан хабардор бўлиб туриши учун унга бундай хона жуда зарур-ку. Ҳеч бўлмаса депутат ойида бир марта қабул куни ўтказмаса у сайловчилар билан яқин мулоқотда бўлмай қолади. Шу ҳақда райижрокомда айтсам, у ердагилар «Ҳозир бизда бунга шароит йўқ, ўзингиз амалланг» дейишди. Ниҳоят уларни кўндирдим. Маҳалла комитети биносида қабул куни ўтказадиган бўлдим.

Депутатнинг вазифаси ишлаш, омма билан яқин алоқада бўлиш. Баъзан бирон бир масала хусусида сўз борса депутатдан «Бу менинг функциямга кирмайди» деган сўзни эшитиб қоласан. Келинг, яхшилаб ўйлаб кўрайлик, депутатга алоқадор бўлмаган бирон иш борми ўзи? Хоҳ оила, хоҳ тарбия, хоҳ қурилиш ё маиший хизмат масаласи бўлсин, ахир бу ишларни депутат четлаб ўтиши мумкинми? Ўзини жамоатчилик ишидан олиб қочадиган, наказларни унутиб юборадиган, сайловчилар билан учрашувга боргандагина уларнинг фикрини қайд қилиб ўтирадиган депутатдан нима кутиш мумкин?!

Шу ўринда яна бир нарсани айтиб ўтиш лозим. Ҳозирги депутатда актив агитатор ва пропагандистлик қобилияти ҳам бўлмоғи керак. Чунки у партия ва ҳукумат қарорлари ва кўрсатмаларини омма онгига сингдириб боришни ҳам ўз бурчи деб ҳис этиши лозим. Ўтган йили СССР Конституциясига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш ҳақида, депутат сайловлари ҳақидаги янги Қонунлар кучга кирди. Ушбу Қонунлар лойиҳасини муҳокама қилишда ҳам депутатлар муҳим роль ўйнади. Шунингдек, олдимизда яна бир сиёсий кампания турибди. У ҳам бўлса 26 мартда бўладиган СССР халқ депутатлари сайлови кунига пухта ҳозирлик кўришдан иборат. Маълумки, бу йилги сайловлар янгича руҳда ўтади. Шундай экан, бу ишга ҳам депутатлар ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшишлари керак. Улар сайловчилар ҳузурида бўлганларида бу хусусда кенг тушунтириш ишларини олиб боришлари керак.

Бизда ҳақиқий инсон ўз бахтини меҳнатдан топади, деган нақл бор. Бу ҳақ гап. Буни мен ўз ҳаётимда синаб кўрдим. Ҳозир ўзим ишлаётган «Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга келганимда 17 ёшга кирган ўсмир эдим. Шогирд бўлдим, мустақил ишладим. Меҳнатимдан ҳурмат-эътибор топдим, оилали бўлдим.

Мен ишлаётган босма цехида меҳнат илғорлари жуда кўп. Улардан Галина Левиева, Шуҳрат Қудратов, Омон Расулқориев, Нуриддин Шамсиддиновлар номини фахр билан тилга олиш мумкин.

Кўпинча мендан «Мана, сиз шаҳар Советининг депутатисиз, қани айтинг-чи, вазифангиз фақат ўз округингиз бўйича сайловчилар наказини бажаришми ёки маҳалла ва корхонангиздаги ишларда ҳам депутат сифатида фаоллик кўрсатишми?», деб сўраб қолишади. Менимча депутат ҳамма жойда фаол бўлиши керак. Унинг халқ хизматкори дейилишининг ҳам боиси шу бўлса керак. Бу борада гап кетганда ҳамкасбларим Абдусамад Жалолов, Нуъмон Тиллаев, Илҳом Муҳаммаджоновларга депутат сифатида бироз бўлсада фойдам текканидан хурсандман.

Сўнгги йилларда қайта қуриш ва жадаллаштириш хусусида кўп гапирадиган бўлиб қолдик. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки қайта қуриш депутатлар ишида ҳам кўпроқ акс этадиган бўлиб қолди. Буни бугунги ҳар бир ишимизда, фаолиятимизда кўриш мумкин. Сайловчилар билан депутат ўртасидаги муносабатлар тобора мустаҳкамланиб бораётганлиги ҳам фикримизнинг далилидир. Бу ўринда биргина депутат ҳисоботини олайлик. Ахир мана шунинг ўзи қайта қуриш эмасми? Хуллас, қайта қуриш ҳаётимизга тобора сингиб борса дейман. Маҳаллий Советлар одамларнинг энг яқин маслаҳатчиси-ю, депутатлар уларнинг чинакам таянчи бўлиб қолса дейман. Бу менинг, биз депутатларнинг холис ният ва истагимиздир.

М. ФАЙЗИЕВ,
«Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси, Тошкент шаҳар Советининг депутати.

Бунёдкор

Муаммолар гирдобида

— Кўп такрорланган нарса амалга ошмайди, дейишади. Ҳақиқатан ҳам шундай бўлса керак. Чунки қурилишда сифат масаласи ҳақида кўп гапирилади, социалистик мусобақа шартларининг асосий бандларидан бири ҳам шу. Лекин сифатли, одамлар эътирозига сабаб бўлмаган бирорта ҳам турар жой бормикин?

Очиғини айтганда, сифат масаласида бизнинг трест ҳали ҳам ночор аҳволда. Тўғри, иш сифатини ошириш учун турли чора-тадбирлар, илғор усуллар амалга оширилмоқда. Жойларда сифат комиссиялари сайлаб олишган. Улар бажарилган иш сифатини мунтазам кузатиб боришади. Лекин барибир бу изланишлар ҳали камлик қилаётгандек кўринади. Қисқа қилиб айтганда, ижобий силжишлар мавжуд. Аммо бу муҳим соҳада ҳам тўпланиб қолган муаммоларнинг юки ҳаддан ташқари катта, —деб сўз бошлади «Промвентиляция» тресги бошқарувчиси ўринбосари В. Я. Собчик. — Хўш, бу муаммолар нималардан иборат? Албатта, бу муаммолардан бири сифат билан боғлиқдир.

Мени бир нарса кўпдан бери ажаблантириб келади. Кўп корхоналарда давлат қабули жорий этилди. Нега инсон учун энг муҳим бўлган турар жой сифати фақат гап бўлиб қоляпти.

Хўш, бу давлат қабули усулини қурилишда жорий этилса-чи? Албатта, фойдадан ҳоли бўлмасди. Аммо бу кўп тайёргарликни талаб қилади. Бунинг учун аввало ишдаги узилишларни бартараф этиш лозим. Яъни қурилиш материаллари объектга ўз вақтида келтирилиши, маҳсулотлар тўла стандартга жавоб бериши керак.

Сифатсизликка олиб келадиган яна бир нарса — хайбаракаллачиликдир. Қурувчилар турли сабаблар билан ҳафталаб ишсиз юришади. Гоҳ у йўқ бўлади, гоҳ бу нарса. Натижада планга путур етади. Кейин бирдан «талабчанлик» бошланади. Бу ёғи ўзингизга аён...

Бизнинг «Промвентиляция» тресги коллективи ҳам бир неча йиллардан бери коллектив пудрати усулида меҳнат қилиб келмоқда. Ишнинг бу методи туфайли ютуқларимиз яхши бўлмоқда, буни ўтган йилги кўрсаткичлар мисолида ҳам кўриш мумкин. 17 миллион 560 минг сўм ўрнига 17 миллион 901 минг сўмлик иш бажардик. План бўйича 4 миллион 150 минг сўм ўрнига 4 миллион 800 минг сўмдан ошиқ соф фойда олдик, кўриниб турибдики, ютуқларимиз салмоқли бўлди.

Лекин биз бундан мамнун эмасмиз. Сабаби, планимиз жарима ҳисобига амалга ошди. Бу— таъминотчи бош пудратчининг шартномаларни бузиши сабабли тўланган жарималар эвазига сунъий план тўлдиришдир.

Бундан коллективимиз, пудрат методи жабрланмадию, лекин қарорларнинг ўз муддатида бажарилиши муаммо бўлиб қолди.

Суҳбатни Д. ОБЛАЕВ
ёзиб олди.

Ҳикматнома

Абдулла АНСАРИЙ:

«Дилларни овла, ўзингни яхшиликка чоғла»

Шарқнинг буюк мутафаккири Шамс Абдулло Ансорий 1006 йили Тус вилоятининг Куҳандиз мавзеъида дунёга келган. Фалсафа, фиқҳ илмларининг зўр билимдони, шоир, адиб бўлмиш бу ижодкор 1088 йили Ҳирот шаҳрида оламдан ўтган. Тарихдан маълумки, 1499 йили Алишер Навоий ҳаж сафари яна амалга ошмагач, Хусайн Бойқародан ўзини фахрли мансаб — Абдулло Ансорий мозори шайхлигига тайинлашини илтимос қилади. Бундан улуғ ўзбек мутафаккирининг Абдулло Ансорийга эътиқод ва эҳтироми қай даражада эканлиги кўриниб турибди.

Абдулло Ансорийнинг бизгача ҳам бир неча фалсафий, дидактик характердаги асарлари етиб келган бўлиб, улар ҳорижий шарқ мамлакатларида, шунингдек, Тожикистонда ҳам чоп этилган. Ўзбекистонда эса бу улуғ алломанинг тасаввуф фалсафасига оид асарлари илмий тадқиқ этилмоқда. Жумладан, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг илмий ходими Ҳ. Кароматовнинг шу борадаги қатор мақолалари «Адабий мерос» журналида эълон қилинди.

Биз эса қуйида Абдулла Ансорий ҳикматларини тожикчадан таржима қилиб, азиз оқшомхонлар эътиборига ҳавола этмоқдамиз. Ҳикматлар алломанинг тожикча чоп этилган «Мунажот» китобидан тайёрланди.

⊙ Эй азиз! Мол-дунё деб обрўйингни тўкма. Дунёнинг бу арзимас матоҳи илинжида ўзингни беқадр қилма! Ҳеч бир мукофотни ўз иззат ва аҳамиятингдан устун қўйма. Ўзингни шаҳватга асир қилма. Гар уйда кам бўлган эрсангда, сафарда янада хушахлоқ ва яхши одатли бўл.

⊙ Синалмаган киши билан сафарга чиқма.

⊙ Ўзингда бор озгинага қаноат қил. Бировнинг яхшилигига муҳтож бўлсанг-да, уларга банда бўлма. Муомала-мадорада кам тадбир ва сустҳиммат бўлма. Аҳдингни арзимас нарса ва ўткинчи ғазаб чоғи дарров бузаверма. Қилмаслик керак ишни қилма. Узр сўрашга мажбур қилувчи ишни қилма.

⊙ Ҳурматни молу мулкдан устун қўй. Рост гапир. Ёлғонга ўхшаш ростни ҳам дема. Туҳмат ва бўҳтонни бировга раво кўрма, оқибат ўзингга ҳам қайтғусидир. Майиб-мажруҳни камситма. Бировдан камчилик излама, сендан ҳам топишади. Агар топишолмаса, тўқиб чиқаришади.

⊙ Дўстларнинг айби бўлса, уларни бир йўли билан огоҳ қил. Ўз айбингни тан ол, тараққий қилмасин.

⊙ Ўзингни ишончли одамлар қаторига қўш, токи одамлар ишларида сенга ишонсинлар. Синалган дўстлар билан иттифоқни бузма, пиёла ва мол-дунё устида тутинган дўстларни ҳақиқий дўст деб билма.

⊙ Сенга иши тушиб келганларнинг дилини оғритма, халқни хайрингга умидвор қил. Ўзингни бошқалардан кам тут. Ишинг қийин бўлса, оқиллар билан маслаҳат қур. Тажрибали кексаларни ҳурмат қил, қадрига ет.

⊙ Аввал ўйлаб, кейин сўйла. Соғлиқ ва саломатликни ғанимат бил, шукр қил. Насияни мол билма. Тадбирсиз жасурликни нодонлик деб бил. Ҳеч кимга ҳақорат кўзи билан боқма, сўкишга тилингни одатлантирма. Бировларнинг ғамли кунида сен шоду-хуррамлик қилма, ҳамдард бўл.

⊙ Маломатдан қўрқмайдиганлардан йироқ бўл. Бемор, нодон ва мастга маслаҳат берма.

⊙ Роҳатни машаққатли ишлардан ахтар. Бировнинг ташқи кўринишига учма, алданишинг мумкин.

⊙ Катталар ҳузурида ўтирсанг вужудинг қулоққа айлансин, ўзинг жим ўтир. Яхшилар билан ака- ука тутинсанг янада яхши. Тадбирни илмда деб бил, илм ўрганишдан дилинг сиқилмасин, меҳнатидан қочма.

⊙ Нодонни тириклар қаторида деб ўйлама. Дўстнамо душмандан ҳазар қил. Нодоннинг мағруридан қоч, жавобда шошма! Беҳудага ғам еяверма. Ўз ҳолингдан доимо хабардор бўлиб тур. Саҳоватни ўзингга одат бил. Дилингдаги ниятингни ҳадеб тилингга чиқараверма.

Назм:
Ошкор этаверма ҳар ниятинг сен
халқ аро,
Ҳар кўзу, ҳар қулоқдан пинҳон
тутганинг авло.

⊙ Жоҳиллар билан ўтириб турма. Ўзингга раво кўрмаганингни бировга ҳам раво кўрма. Мақсадга етай десанг, сабр қилишни ўрган. Ўзингни мақтама. Қаттиқ сўз билан бировнинг дилини оғритма. Давлатга алданма, ҳирсга банда бўлма.

⊙ Билгил, минг дўст кам, бир душман кўп. Таассубдан йироқ бўл. Одамларга ёмон ишларида шерик бўлма.

⊙ Озода кийин, дастурхонинг очиқ, палосинг тўшоғлиқ бўлсин, токим дўст сенга етишса, кўнгли кўтарилиб, дили очилсин, ғазаби бўлса тарқалсин.

⊙ Дилларни овла, ўзингни яхшиликка чоғла!

Тожикчадан
Исмоил **БЕКЧОНОВ**
таржимаси.

Юнусобод массивидаги болалар учун мўлжалланган комплекс майдонча кичкинтойлар билан ҳамиша гавжум бўлади.

М. Нуриддинов фотоси.

Китоб жавонингизга

Арзанда эмас, пазанда бўлинг

Ишдан чарчаб, хорибгина уйга келдингиз. Кийимларингизни апил-тапил алмаштирасиз-у, кечки овқатга уннаб кетасиз. Сир эмаси, аксарият оилаларда ишлаб чиқариш корхоналарида ишлайдиган аёлларимизнинг у деярли ҳар куни зарурий юмуши. Қани энди, ишдан келсангиз-у, ўғил ёки қизингиз «Ҳорманг, опажон, яхши келдингизми! Марҳамат, кечки овқат тайёр», деб сизни қарши олишса... Қанддек иш бўларди. Таниқли пазанда Карим Маҳмудов яқинда «Ўқитувчи» нашриётида чоп этилган «Очил дастурхон» китобида юқоридаги муаммони ҳал этишга ҳаракат қилган.

Китоб асосан фарзандларимиз учун, мактабларда «Уй тутиш»дан сабоқ берадиган ўқитувчилар учун мўлжалланган бўлиб, унда мактаб ўқувчиларидан тортиб катта ёшдаги кишилар ҳам мустақил равишда тайёрлай олиши мумкин бўлган таомлар, уларни қиёмига етказиб дастурхонга тортиш рецептлари тавсия этилади. Шунингдек, китобга музқаймоқ ва унинг бир неча турларини уй шароитида тайёрлаш, ҳар хил ширинликлар, компот ва шарбатлар хусусида қимматли маслаҳатлар, йўл-йўриқлар берилади. Мазкур китобнинг «Арзанда бўлманг, пазанда бўлинг», «Таом лаззати — инсон иззати», «Сиз тайёрлай оладиган таомлар», «Айрим ширинликлар ва яхна ичимликлар», «Дастурхон нафосати» каби қатор бўлимларида пазандалик тарихи, масаллиқларга ишлов бериш, меҳмондўстлик ва бошқа ҳар бир хонадон учун зарур бўлган ахборотлар содда, ҳамма учун тушунарли тарзда баён қилинган.

Китобда турли салатлар, суюқ ва қуюқ овқатлар, шарбатларнинг юзга яқин тури ҳақида фикр юритилади. Уларнинг ҳар бири беҳалар яхши тасаввур қилишлари учун безакли слайдаларда яққол кўриниб турадики, бу китобнинг мазмунли, чиройли ва ўзига жалб қилишида катта роль ўйнайди.

«Очил дастурхон» китоби 50 минг нусхада чоп этилган. Айни шу кунларда бу китобни газета-журнал киоскалари ва китоб дўконларидан харид қилиб олиш мумкин.

Рустам САИДОВ,
«Ўқитувчи» нашриётининг редактори.

ФОЙДАЛИ ВА ЗАРУР САФАР

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Орол денгизи» районидаги экологик ва санитария вазиятини тубдан яхшилаш, Орол ҳавзасида сув ва ер ресурсларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш ҳамда уларни муҳофаза қилишни кучайтириш чоралари тўғрисида»ги қарори умумхалқ куч-қувватига қувват қўшди, мададга зор денгиз келажагига умид ва ишонч уйғотди.

Ҳозирги кунда Орол денгизи ташвиши, унинг аҳволи албатта ачинарлидир. Бу фақат Ўзбекистонда яшаб турган халқларнинггина эмас, балки СССРда яшаб турган ҳар бир халқнинг, ҳар бир элатнинг кечиктириб бўлмайдиган вазифаларидан бирига айланмоқда.

Орол денгизини сув билан таъминлаш, денгиз атрофида яшаб турган халқларнинг руҳини кўтариш мақсадида партиямиз даъватига лаббай деб жавоб берган Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети қошидаги «Ўзбекистон комсомоли» агитпоезди коллективи қатор самарали тадбирларни амалга оширмоқда. Бу борада Рустам Эрназаров бошчилик қилаётган агитпоезд штаби аъзоларининг меҳнати таҳсинга сазовордир.

Ўтган йилнинг ўзидагина «Ўзбекистон комсомоли» агитпоезди Орол денгизига бағишлаб икки марта сафар уюштирди. Сафар қатнашчилари сафардан Тошкентга қайтиб келдилар. Бу галги сафар қатнашчилари асосан олимлар, медицина хизматчилари, ёзувчилар ва ГАИ ходимларидан ташкил топди.

Улар сафар давомида Қорақалпоғистон АССРнинг Жаслик, Қўнғирот, Мўйноқ ва Нукус шаҳарларида бўлишди. Қатнашчилар Жаслик шаҳрининг 3-ўрта мактабида, Нукус шаҳар 32-ўрта мактабида пионер ва ўқувчилар билан учрашишди.

Сафар қатнашчилари ўз йўл маршрутларини давом эттиришиб, Хоразм областида бир неча кун бўлишди.

Бу ерда ҳам ишчилар, колхозчилар, студенлар ва пионер-ўқувчилар билан учрашувлар ўтказилди. Учрашувларда, айниқса, Орол денгизи экологияси, униг муаммоси тўғрисида қизиқарли савол ва жавоблар бўлди. Шунингдек, ҳозирда яшаб турган одамларнинг соғиғи, болалар соғлиғи, алкоголизм ва унинг зарарли оқибатлари тўғрисида, пионе ва ўқувчиларнинг йўл ҳаракати қоидаларига риоя қилишлари тўғрисида ҳам қизиқарли суҳбатлар ўтказилди.

Қодир МУҲАММАДЖОНОВ,
республика Давлат автоинспекцияси бошқармаси ходими, милиция капитани, агитпоезд қатнашчиси.

«ТО» колейдоскопи

Сиёсат, санъат, маданият, фан, ажойиботлар.

СИЁСАТ ҚУРБОНЛАРИ

Кабутарлар ва хўрозлар янги йил арафасида Ҳиндистоннинг Тамилнаду штатида авж олиб кетган сайловолди кампаниясининг дастлабки қурбонлари бўлишди. Гап шундаки, мазкур штатдаги энг йирик АИАДМК сиёсий партиясининг бир-бири билан рақобатлашаётган икки фракцияси саводсиз сайловчилар овоз бериш вақтида чалкашиб кетмасликлари, паррандаларнинг тасвирига қараб ҳар икки фракция номзодларини фарқлай олишлари учун кабутар билан хўрозни рамзий белги сифатида қабул қилишганди. Энг ашаддий сиёсий фаоллар шиорларга расми туширилган кабутарлар ва хўрозлар билан чекланмай, уларни овлаб тутиб, ўзлари билан олиб ҳамма ерда юришибди, ўзларининг сайловолди митингларида ва кўчалардаги шовқин-суронли юришларида тинимсиз силтаб, озор беришмоқда, ҳатто уларни ўз байроқларининг рангига мослаб бўяшмоқда.

ЭНГ ҚИСҚА ДАРЁ

Гиннесснинг Рекордлар китоби хабар қилишига қараганда жаҳондаги энг қисқа дарё Қўшма Штатларда жойлашган. Унинг исми ҳам жисмига мос — биргина Д ҳарфи билан номланади. Ана шу ғаройиб дарёнинг узунлиги атиги 134 метрни ташкил этади.

ОРЗУНИ АМАЛГА
ОШИРИШ ЙЎЛИДА

Совет Маданият фонди ва СССР Фанлар академиясининг таклифига мувофиқ Францияда сув ости флоти бўйича таниқли мутахассис, кўпгина мамлакатларда машҳур «Сув ости кучлари» журналининг ношири Александр Сергеевич Корганов Москвада бўлди. Парижда туғилган, қадимги рус аслзодалари оиласидан келиб чиққан Александр Сергеевич князлик унвонини мерос олган бўлса ҳам, ўз истеъдодини денгиз саёҳатлари романтикасида топди.

Ўсмирлик йилларида, кутубхонада диссертация устида ишлаётган пайтларидаёқ (у юрист бўлиш орзусида эди) унинг қўлига XVII асрда Америка билан Испания оралиғида қатнаб турган кемалар рўйхати тушиб қолди. Уни ана шу олис сафар чоғида ғарқ бўлган ёки чўктириб юборилган сон-саноқсиз кемаларнинг рўйхати ҳайратга солди. Ғарқ бўлган испан галионларини излашни у шундай қилиб ўз олдига мақсад қилиб қўйди.

Александр Сергеевич Испания солномаларини синчиклаб тадқиқ этиб, Америкадан олтин ва қадимги ацтекларнинг санъат асарларини ташиган Испаниянинг «Покиза қиз» галиони довул вақтида қаерда чўкиб кетганлигини аниқлашга муваффақ бўлди. Кемани сув остидан кўтаришга доир биринчи уриниш муваффақиятсиз тугади. Аммо у ўз орзусидан чекингани йўқ. У иккинчи экспедицияни — Буюк Британия, Совет Иттифоқи, АҚШ ва Франция иштирокидаги халқаро экспедицияни ташкил этиш ниятида.

«Совет томонидан сув ости ишлари бўйича мутахассисларгина эмас, археологлар, кинооператорлар ҳам иштирок этишади, деб умид қиламан», — деди суҳбат вақтида А. С. Корганов.

СУРАТДА: А. С. Корганов Совет Маданият фондидаги музокаралар чоғида.

ТАСС фотохроникаси.

АКУЛАЛАР... РАККА ҚАРШИ

Азалдан инсон ўзининг ашаддий душмани деб ҳисоблаган акулалар вақти келиб унга кўпгина хавфли касалликларга қарши курашишда ёрдам бериши мумкин. Умрининг 30 йилини ана шу ҳайвонларни ўрганишга бағишлаган америкалик, Майами университетининг океанографи Сэмюэл Груберннинг фикри ана шундай. Олимнинг таъкидлашига қараганда, акулаларнинг иммун системаси акулаларга хос касалликларни қўзғатувчиларгагина эмас, фақат инсонларга хос касалликларни қўзғатувчиларга ҳам қарши кураша оладиган моддаларни ишлаб чиқаришга қодир. Жумладан, чечак ана шундай касалликлардан биридир. Биргина шу эмас, тадқиқотчилар акуланинг суяк тўқимасидан рак хастликларига қарши курашда фойдаланса бўладиган оқсилнинг алоҳида турини ажратиб олишга муваффақ бўлганлар.

ШАМОЛ БУНЁД
ЭТГАН ЭҲРОМ

Қадим замонлардан бери Хитойнинг Ичан шаҳрида одатдан ташқари бир тоғ мавжуд. У туристларда катта қизиқиш уйғотади. Мазкур тоғни кўп асрлар мобайнида қум ва тошлардан шамол бунёд этган. Тоғ ташқи кўриниши жиҳатидан Мисрдаги Хеопс эҳромини эслатади.

«СЕВГИ АРТЕРИЯСИ»

Мисрлик археологлар қизиқ бир кашфиёт қилдилар. Ана шу мамлакатнинг қадимги аҳолиси яшаган қароргоҳларда олиб борилган қазилма ишлари вақтида улар Қадимги Мисрда ҳам никоҳ узуклари тақилганини аниқлашга муваффақ бўлдилар. Қадимги мисрликлар юракдан никоҳ узуги тақилган сўфи бармоққа қадар «севги артерияси» мавжуд, деб ишонишар эди.

ОБЪЕКТИВДА – КУБА

Пинар-дель-Рио шаҳридаги табиатшунослик музейи олдида ана шундай эрамиздан аввалги даврда яшаган ҳайвоннинг ғаройиб ҳайкали ўрнатилган.

ТАСС фотохроникаси.

Оқшомингиз файзли бўлсин — Оқшомингиз файзли бўлсин — Оқшомингиз файзли бўлсин

Ўзбекистон ва жаҳон

Америкалик врачлар Тошкентда

ДОКТОР ДОУН: «СССРДАГИ ҚАЙТА ҚУРИШНИНГ АМЕРИКАЛИКЛАР УЧУН ҲАМ АҲАМИЯТИ КАТТА»

— Ҳали бундан уч йил муқаддам ўта оптимистлар ҳам Совет — Америка муносабатларининг шу қадар гуркираб ривожланишини кутмаган эдилар, — деди америкалик педиатр врач, Сиэтл (Вашингтон штати) биродарлашган шаҳарлар комитети соғлиқни сақлаш комиссиясининг раиси Р. Доун ЎзТАГ мухбирига. — Ватандошларимнинг кўпчилиги буни Совет Иттифоқи доно сиёсатининг натижаси, деб билмоқдалар. Бу сиёсат турли социал системадаги икки буюк давлат тинч-тотув яшабгина қолмай, шу билан бирга ҳаётнинг турли соҳаларида самарали ҳамкорлик қила олишларини ҳам яққол кўрсатди. Мана биз — Сиэтл ва Тошкент аҳолиси бунга намуна бўла оламиз.

Доктор Доун Тошкент ва Сиэтл биродарлашган шаҳарлар комитетлари ишлаб чиққан узоқ муддатли программа доирасида ўз ҳамкасблари билан бирга Америка медиклари делегацияси составида шаҳримизга келди. Сафардан кузатилган мақсад Ўзбекистон пойтахтидаги медицина муассасалари билан танишиш, совет врачлари билан фикрлашиш, уларга амалий ёрдам беришдир. Меҳмонларимизнинг Тошкентда бўладиган кунлари ниҳоятда тиғиз ва сермазмундир. Шу боисдан Р. Доун 1-шаҳар юқумли касалликлар клиник шифохонаси ҳузуридаги врачлар малакасини ошириш институти кафедрасида учрашишни таклиф этди.

— Доктор Доун, агар янглишмасам, шу билан сиз кейинги икки ярим йил ичида Тошкентга олтинчи марта келишингиз.

— Ҳа, мен АҚШ пойтахти — Вашингтонга қараганда Тошкентда тез-тез бўлиб тураман. Бу ерга қилинган дастлабки сафарлар шаҳарларимиз ўртасида дўстона алоқалар эндигина ўрнатилаётган пайтда шунчаки танишиб билиш сафарлари бўлган эди. Эндиликда эса улар амалий аҳамиятга эга.

— Айнан қандай!

— Масалан, 1987 йилнинг сентябрида мен Сиэтлнинг бошқа врачлари қаторида бу ерга келган эдим. Биз Тошкентдаги 1-кўп профилли клиник касалхонада, ТошМИ кафедраларида бўлдик, хирургияга оид ва СПИДнинг олдини олишга доир лекциялар ўқидик.

Мутахассисларингизнинг тажрибаси ҳам бизни жуда қизиқтирмоқда. Улар кўпгина йўналишларда салмоқли муваффақиятларга эришдилар. Дарвоқе, ўтган йили Сиэтл Тошкент врачлари делегациясини қабул қилган эди. Улар бизнинг еттита касалхона ва госпиталимизда бўлдилар, Вашингтон штати университетидаги мунозараларда қатнашдилар. Бундай учрашувларнинг фойдаси гоят катта. Чунки ҳар қандай мамлакат мутахассисларининг ёлғиз ўзлари бирон-бир муаммони ҳал этишда муваффақият қозонишлари мумкин, деган фикр мутлақо нотўғридир. Мулоқотлар, турли нуқтаи назарлар, ютуқларни умумлаштириш — булар тараққиёт омилларидир.

Бу шунчаки қуруқ сўзлар эмас. Болалар юқумли касалликлари кафедрасининг профессори Ш. Хўжаев билан учрашув биз, америкалик врачларнинг ҳаммасида зўр таассурот қолдирди. Унинг рад этиб бўлмайдиган далиллари, ғоят бой тажрибаси эпидемиологиянинг ғоят жиддий муаммолари тўғрисида суҳбатлашиш имконини берди. У Американинг шу соҳада олиб борган кейинги ишларини жуда яхши билар экан. Унинг кафедрасида гепатит каби жиддий касалликни даволашда қўлланилаётган методлар бизни қизиқтирмоқда...

— Доктор Доун, илтимос, ўз ҳамкасбларингизни таништирсангиз...

— Буларнинг уччаласи ҳам менинг ватанимда яхши маълум. Б. Николас Сиэтл муниципалитети соғлиқни сақлаш бўлимига бошчилик қилади, Ч. Нолан шу муассасада юқумли касалликлар бўлимининг раҳбари, Д. Гейл эса Вашингтон штати университетининг профессори. Уларнинг ҳаммаси оғир касалликларни, айниқса гепатитни даволашга ихтисослашмоқдалар. Совет ҳамкасбларимиз уларнинг методикаси билан қизиқиб танишадилар, деб умид қиламан. Биз бир қанча лекциялар ўқишни, палаталарда бўлиб, беморлар билан суҳбатлашишни мўлжалламоқдамиз.

— Сиз қайта қуришимиз тўғрисида, америкаликларнинг унга муносабати ҳақида самимий сўзлар айтяпсиз. Лекин ҳали бизнинг муаммоларимиз, шу жумладан медицинадаги муаммоларимиз кўп. Сиз соғлиқни сақлаш системамизнинг аҳволига қандай баҳо берасиз!

— Бу оддий савол эмас. Қатъий фикр билдирмоқчи эмасман, чунки ҳар қандай баҳонинг камчилиги бўлади. Мана, тошкентлик ҳамкасбларимиз суҳбат чоғида келтирган бир тарихий факт. Революция ғалабасидан кейин Тошкентда биринчи қурилган касалхона айни мана шу касалхона бўлган экан. Ўша пайтдан буён врачларингиз терлама, ўлат, безгак, полиомиелит каби касалликларни енгдилар. Хилма-хил кўринишдаги гепатит ҳам худди шундай мағлуб бўлишига ишончим комил.

— Тошкентга тез-тез сафар қилиб туриш биродарлашган шаҳарлар комитетининг аъзоси сифатида доктор Доуннинг вазифасими!

— Тинчлик боғини барпо этиш учун биринчилардан бўлиб Тошкентга келганимдан фахрланаман. Эндиликда, Руставели кўчасидан ўтиб бора туриб, унга суқланиб боқаман. У ерда одам доим гавжумлигидан хурсандман. Зотан, Ўзбекистон пойтахтига тез-тез сафар қилишимнинг боиси бор... Биродарлашган шаҳарлар комитетининг топшириқларини ҳам олганман, совет кишиларини яхшироқ билишга доимо интиламан, бунинг устига Тошкент менга ёқади. Биласизми, баъзида мен тошкентликларнинг чеҳраларига назар ташлаб: Тинч океан соҳилидаги Сиэтлдаманми ёки Ўрта Осиёнинг марказидаманми? деб қоламан. Ўзбекистон пойтахтининг кўп миллатлилиги мени мафтун этмоқда. Ер сайёраси мана шундай аҳил, ҳушчақчақ бўлиши керак. Яна бир нарсани айтмоқчиман. Сизларнинг шаҳрингизда менинг дўстларим кўп. Шундай дўстларимнинг бириникида яшаяпман. Биронта ҳам зўр меҳмонхона дўстнинг хонадонига тенглаша олмайди.

СУРАТДА: Америкалик врачлар 1-юқумли касалликлар шифохонасида.

Шеърият бурчаги

Айласам

Эй нозанин, сен бирла аҳду вафо айласам,
Асли жойингни сўраб, ҳуснинг томошо айласам.
Субҳидам оқшомгача ҳижронингда сарғайиб,
Зор йиғлаб, дийдор тилаб кўз ёшим дарё айласам.
Шунчалар севдим сени ранжимагил эй пари,
Оёғингга бош қўйиб жонимни фидо айласам.
Пора этсанг майлига мужгонинг—қиличингда,
Мен агар бегоналар бирла савдо айласам.
Сен бирла шому саҳар ширин такаллуфлар билан,
Кўнглимни хушнуд ва лек, ағёрни расво айласам.
Ҳасратим кўпдир магар туганмас айтган билан,
Булбул каби тинмайин то саҳар наво айласам.
Ободийга ишқин тушиб, қадду жамолингга банда,
Сўйла дилбар, не бирла кўнглинг ризо айласам!

ОБОДИЙ.

Сочинг

Ёрим, юрганингда кўчада адл
Илондек тўлғанар сочинг қўш ўрим.
Сен уни қийнама, бўлақол одил,
Қирқмагин, ўтинчим қаршингда туриб.
Қора сочларингга жоним пайванддир,
Ҳидидан, кўркидан аканг айлансин.
Юрагим сенга занжирибанддир,
Бошим қора сочларингга бойлансин.
Еллар тортқиласа келиб ҳаваси,
Шоирлар ёзсайди мадҳия, достон.
Етти иқлим унинг бўлиб шайдоси,
Томошага келар, жонгинам, ростдан.

Гул қадри

Доим қўлда гулдаста тутиб,
Яқинларни оламан кутиб.
Мушаррафдир ҳурматга шу гул,
Гул бўлмаса тўлмайди кўнгил.
Гул шундай бир улуғ мўъжиза,
Гоҳ инсонлар четлаб ўтади.
Чаманзорнинг сулув қизини,
Қадру қиммат, билган етади.
Гулдан доим оламан лаззат
Оташ қалбим мафтундир шунга,
Шу арзимас ашъорим билан —
Қалб тўридан жой бердим унга
Севишганлар илк бор ҳаётда
Қалб қўрин элчисидир гул.
Икки ёшнинг умрин ардоқлаб
Бахт сўзининг тилчисидир гул.
Доим қўлда гулдаста тутиб,
Яқинларни оламан кутиб.
Шу туфайли ошиқман гулга
Қўлимда гул, кўзларим йўлда.

Темур КАРИМОВ.

Ю. А. Гагарин номидаги Тўқимачилар маданият саройининг «Чебурашка» болалар хореография ансамблида 120 нафар ёш рақс мухлислари уч группага бўлиниб шуғулланишади. Ансамбль репертуарида СССР халқларининг 30 дан зиёд рақслари бор. «Чебурашка»га мана йигирма йилдан бери Валентина Николаевна Довейко раҳбарлик қилиб келяапти.

СУРАТДА: ёш рақс мухлислари.

У. Усмонов фотоси.

Турфа олам

ОЗОДАЛИККА РИОЯ ҚИЛМАГАНИ УЧУН ЖАРИМА СОЛИНДИ

Британиянинг пойтахтидаги энг қиммат «Дорчестер» меҳмонхонасининг эгасига ошхонада санитария нормаларига риоя қилмагани учун жарима солинди. Меҳмонхонада истиқомат қилувчилар учун овқат қандай шароитда тайёрланишини мунтазам текшириб турувчи вестминстер-

лик район совети санитария инспекциясининг вакиллари, холодильникларнинг бири тагидан бир неча суваракларни топиб олишди. Бир кеча-кундуз яшаш 327 доллар турадиган ана шу меҳмонхонанинг эгаси ўтган йилнинг фақат 8 ойи мобайнидагина 17 марта санитария қоидалари бузилаётгани ҳақида айбланган эди. Бу сафар суд қарори билан унга 11.820 доллар жарима солинди.

ТЕЗЛИКНИНГ ЯНГИ РЕКОРДИ

Япониянинг доимий ишлаб турган темир йўлларида тезликнинг янги жаҳон рекорди ўрнатилди. «Синкансэн» линиясининг Сендай ва Китаками шаҳарлари оралиғидаги участкасида поезд соатига 276 километр тезлик билан ҳаракат қилди. Синовларда қисман модернизациялашган қурилма ва электр жиҳозлари такомиллаштирилган одатдаги состав иштирок этди. Бунга қадар доимий хизмат қилиб турган магистраллардаги мутлақ рекорд французларнинг суперэкспрессига мансуб бўлиб, мазкур экспресс соатига 270 километр тезлик билан ҳаракат қилган эди.

Япониялик инженерлар янги «рекордчи»га ўхшаш учта поездни 15 кунлик обкатқадан чиқаришга киришдилар.

ПАЗАНДАЛИК САНЪАТИНИНГ «МЎЪЖИЗАСИ»

Асли италиялик Испаниянинг Альмерия шаҳрида истиқомат қилувчи Аугусто Чезаре жаҳонда энг улкан пиццу (италян таоми) тайёрлади. Бунинг учун унга 200 килограмм ун, 130 килограмм пишлоқ, 30 килограмм томат, 80 килограмм балиқ ва 20 килограмм қўзиқорин керак бўлди.

Ана шундай пазандалик санъати «мўъжизаси»ни ёпиш учун махсус печь қуришга ва катта тарелка ясашга тўғри келди. Мазкур тарелкада диаметри беш метрдан ҳам ошиб кетган улкан пицца юк машинаси билан ресторанга етказилди. 500 дан зиёд меҳмон уни татиб кўришга ва пазанданинг маҳоратига муносиб баҳо беришга муваффақ бўлди.

—Бир неча ой муқаддам Қўшма Штатларда ҳам худди шундай катталикдаги пиццуни тайёрлашган эди, — дебди базм маросимида ҳозир бўлган журналистларга Аугусто Чезаре. — Аммо у истеъмол қилишга яроқсиз чиқди. Шунинг учун уни жаҳон рекорди деб ҳисоблаб бўлмайди.

СЎНГГИ УМИД

—Ҳозир бутун дунёда қачонлардир машҳур бўлган Ява йўлбарсларидан атиги 4—5 донаси қолган—дебди Жакарта ҳайвонот боғининг директори Линус Симанжунтак.

Ҳозирча ана шу нодир ҳайвонлар қанча эканлигини аниқ айтиб бўлмайди, чунки ҳозирги ҳаёт бўлган одамлардан бирортаси ҳам уларни кўрган эмас, деб таъкидлабди у. Шунга қарамай, Шарқий Яванинг Меру Беттери райони аҳолиси аҳён-аҳёнда учраётган йўлбарс панжаларининг изларига қараганда, улардан атиги 4—5 таси ҳаёт қолган холос, улар ҳам мамлакатнинг ана шу аҳоли зич жойлашган районида сақланиб қолган. Мазкур ҳайвонлар ер юзининг бошқа ҳеч қаерида яшамайди.

Симанжунтакнинг фикрига қараганда, ана шу нодир ҳайвонлар сонини кўпайтиришга ҳеч қандай умид йўқ, улар тўла қирилиб кетишга маҳкум этилган. Ҳозирги тирик Ява йўлбарсларини сақлаб қолишнинг бирдан-бир йўли Меру Беттери ўрмонларида дарахт кесишни тўхтатишдан иборат. Аммо бу тадбир ҳам самара бермайдими-йўқми айтиш қийин.

ЭНГ... ЭНГ... ЭНГ...

◎ Дунёдаги энг катта кўл Каспий денгизидир. У 371 минг квадрат километр майдонни эгаллайди.

◎ Иттифоқимиздаги энг баланд чўққи Помир тоғидаги Коммунизм чўққиси бўлиб, унинг баландлиги 7495 метрга етади.

◎ Энг кучли шамол эсиши 1934 йилнинг 12 апрелида Америка Қўшма Штатларининг Вашингтон тоғларида кузатилган. Худди шу куни шамолнинг тезлиги секундига 104 метрга етган.

◎ 1911 йилнинг 5 майида Америка Қўшма Штатларининг Калифорния штатида 11,5 метр қалинликда қор ёққан.

◎ Энг оғир дўл ёғиши ҳам АҚШнинг Коффивилл ва Канзас вилоятларида кузатилган. Бу ерга 1970 йилнинг 3 сентябрида ҳар бири 750 граммлик дўл ёққан.

◎ Жаҳоннинг энг кучли ер қимирлаши 1556 йилда Хитойда кузатилган. Силкиниш натижасида 800 минг кишининг ёстиғи қуриган.

◎ Фил ҳомиласини қорнида энг кўп—22 ой сақласа, қуён энг қисқа — 20 кун сақлайди.

◎ Кўк кит ер юзидаги энг катта жонзотлардан бири бўлиб, унинг узунлиги 33 метрга, оғирлиги 190 тоннагача боради.

◎ Европа арчасининг баландлиги 50—65 метргача боради. Бу арча 500 йилгача умр кўради.

Тўпловчи Иззатулла НОРҚУВВАТОВ.

Уй-рўзғор юмушлари

◎ Буюмлардаги дазмол сарғайтирган доғларга пиёз суви суриб қўйиб, бир неча соатдан кейин ювилса доғ кетади.

◎ Металл қутича ичида бир неча гугурт чўпи ёқилса, қўланса ҳиди йўқолади.

◎ Холодильникда қўланса ҳид пайдо бўлса, 1—1,5 килограмм қора нонни тўғраб холодильник токчаларига қўйинг, бир неча соатдан кейин ҳид йўқолади.

◎ Уйга хушбўй ҳид таралсин десангиз, электр лампани ёқишдан олдин унга бир неча томчи атир ёки одеколон томизинг. Лампочка ёнгач, уйга ҳиди тарқалади.

◎ Уйқуга ётишдан олдин уйга нам латта осиб қўйилса, уйдан тамаки ҳиди йўқолади.

◎ Духовкада нон пишириладиган тунука лист (патнис)ларнинг занги қумга ботириб олинган хом картошка билан осон кетади.

◎ Саримсоқ егандан кейин озгина кашнич (петрушка) чайнасангиз ҳиди йўқолади.

Барно ОРТИҚХУЖАЕВА тайёрлаган.

Корректор дафтаридан

◎ Юмалоқ пат.
◎ Паст одам.
◎ Сув топширди.
◎ Янги нов яратилади.
◎ Сиртдошлар.
◎ Шанғиллама участка.
◎ Магазинчи қайтимни ерди.
◎ Кар най.
◎ Заиф бўлди.
◎ Аслига ўғри.
◎ Мис ол.
◎ Уйланиш комедияси.
◎ Боши йўқ (бошсиз) чавандоз.
◎ Спирт — соғлиқ гарови.
◎ Оёқ — кийимлар магазини.
◎ Ёш қаламкаш жавон.
◎ «Микробдан чиён («Меҳробдан чаён»).
◎ Йўловчиларга кулайлик.
◎ Сода одам.
◎ Буқа райони.

Инобат МИРЗАЕВА.

Қиш гашти.

Э. Ҳайдаров фотоси.

Боғ-томорқа юмушлари

Қишнинг қирмизи гуллари

Куни кеча Тошкент Давлат университетининг асосий корпусига жойлашган дўконда чиннигуллар пайдо бўлди... Студент-ёшлар ҳавас билан харид қилаётган қирмизи гуллар олий ўқув юртининг теплицасида етиштирилаяпти. Ҳозир 12 гектар майдонни эгаллаган боғда бўлган киши худди ёздагидек меҳнат авж олганини кўриши мумкин. Теплица ичида кўчатлар остига ишлов бераётган ишчиларни учратдик.

— Биз одамларга гўзаллик, қувонч улашаяпмиз, — деди ўзини Ширин Каримова деб таништирган аёл. — Студентлар шаҳарчасида бир жуфт гул кўтарган йигит ёки қизни кўрганимда завқланиб кетаман.

— Қаранг, ҳадемай гладиолус ҳам шоналайди, — суҳбатга қўшилди Нурия Фозилова. — Бу гулларни хотин-қизлар байрами — 8 Мартгача етиштиришга ҳаракат қилаяпмиз.

Саида Жуматова, Люда Захароваларнинг гап-сўзларидан ҳам ўз ишларидан мамнун эканликлари сезилиб турибди. Уларнинг айтишича, ҳозир 1,5 минг дона чиннигул ва 2200 дан ортиқ атиргуллар парвариш қилинмоқда.

— Биз етиштирган маҳсулот билан биринчи навбатда университет санаторий-профилакторийсини таъминлаймиз, — деди боғ директорининг хўжалик ишлари бўйича ўринбосари Х. Хўжамов. — Айни пайтда таомга ишлатиш учун керакли миқдорда кўкатлар етказиб берилаяпти. Ёзда эса пешма-пеш сархил мевалар жўнатамиз.

Боғда ҳар йили 65 минг сўмга яқин даромад олиниши кўзда тутилган. Кўпгина олма ва гилос дарахтлари ҳосил бермаётгани сабабли белгиланган планни бажариш қийин бўлаяпти. Шуни ҳисобга олган дирекция баҳорда ёши ўтган дарахтларнинг ўрнига ниҳоллар экишга қарор қилди. Бундан ташқари, жонли девор қаламчаси, лимон, атиргул ва чиннигул кўчатлари етиштириш йўлга қўйилди.

Яқин кунларда университет олдида эҳтиёждан ортиқча мева ва сабзавот маҳсулотлари билан савдо қилувчи дўкон ишга туширилади.

Саъдулла ШОДИЕВ.

ШАЛОЛАНИНГ ЭРТАГИ

(Ҳикоя)

— БУГУН ким эртак айтмоқчи? — узун бўйли, кўзлари катта-катта, яқинда ишга келган боғча опа болалардан сўради. Болалар бирдан Шалолага қарашди.

— Шалола айтсин! Шалоланинг эртаги қизиқ! — деган чуғур-чуғур янгради.

— Шалола, эртагингни айтиб берасанми?.. — боғча опанинг саволи жавобсиз қолди.

— Ундай бўлса, мен залга чиқиб ўтираман. Ҳамма қимирламай ўтириб қулоқ солсин, — деб боғча опа чиқиб кетди.

Болалар кута бошлашди. Бугун Шалоланинг кайфияти бузуқ: бирор нарсани эшитгиси ҳам, айтгиси ҳам йўқ эди. Айтмай деса, болалар шовқин кўтаришади. У истамайгина эртагини бошлади:

— Бир бор экан, бир йўқ экан, Жартепа деган жойда Қаймбой деган одам бор экан. Унинг Завра деган қизи бўлган экан. (Завра Шалоланинг онаси). Отаси Заврани Булунғур деган жойга турмушга берибди. Улар жуда аҳил, тинч-тотув яшай бошлашибди. Кунлардан бир кун Завранинг қайнонаси ўлиб қолибди. Бир йилдан сўнг қайнотаси яна уйланибди. Ўгай она билан Завранинг эри келишмай қолибди. Оилада арзимаган нарса учун ҳам жанжал кўтарилиб, тинчлик йўқолибди. Бу орада Завра икки қиз, бир ўғил кўрибди. Тўртинчи боласи туғилишидан бир кун илгари Завранинг эри:

—Мени иш жойимдан бир ойлик ўқишга юборишаяпти. Сен мендан хавотир олма, ўзингни эҳтиёт қил, — деб чиқиб кетибди.

Завра қиз туғибди, отини Шалола қўйишибди. Шалоланинг дадаси бир ой ўтибди ҳам келмабди, икки ой ўтибди ҳам келмабди. Икки йил ўтса ҳам келмабди. Завра ҳамма ёққа хабар бериб эрини излатибди, бироқ унинг дараги бўлмабди. Бу орада Шалола тилга кириб, юрадиган бўлибди. Бир куни кўчада Дилдора деган қизча билан ўйнаб ўтирган экан, у шу томонга келаётган одамни кўрсатиб:

— Ана, дадам! — дебди-да, чопиб кетибди.

Ҳалиги одам Дилдорани бағрига босиб:

— Дилишка, оббо қизим-ей, ҳамма ерингни ифлос қипсан-у, пучуқ! — дебди-да, кўтарганча уйларига кириб кетибди. Буни кузатиб турган Шалола уларнинг ортидан бир дам ҳайратланганча қараб қолибди, сўнг ҳовлиларига чопиб кириб:

— Ойи! Ойи! Дилдоранинг дадаси бор экан. Менинг ҳам дадам борми? — деб сўрабди.

— Бор! Даданг бор, қизим! — онасининг товуши негадир титраб чиқибди.

— Нега дадам бўлса, уйга келмайдилар? — сўрабди Шалола.

— Даданг ўқишга кетган, тугатса албатта келади! —дебди онаси ундан кўзларини олиб қочиб.

Шу кундан бошлаб Шалола дадасининг келишини интизорлик билан кута бошлабди...

Шалола бирдан жимиб қолди, у соғинч, кутиш билан ўтган кунларни эслашни истамасди.

— Кейин-чи, кейин нима бўлибди? — болалар бирдан чувирлашди.

— Қани, ҳамма кўзини юмиб, қулоқ солсин! Бўлмаса айтмайман! — Болалар эртакнинг давомини эшитиш учун кўзларини юмишди.

—...Лекин дадасининг дараги бўлмабди. Кунлардан бир кун Завра болаларини олиб, Жартепага, отасиникига кўчиб кетибди. Кунлар ариқдаги сувдек оқиб ўтаверибди. Бир куни Шалола онасига:

— Ойи, ўзимизникига кетайлик, дадам келгандир! — дебди.

— Даданг ҳали келмайди, унгача шу ерда яшайверамиз, — дебди онаси.

Шундай қилиб, Завра отасиникида яшайверибди. Шалола яслига қатнай бошлабди. Болаларнинг кўпчилигини дадалари олиб келиб, олиб кетишини кўрган Шалола яслидаги овқат пишириладиган уйчанинг орқасига ўтиб олиб, ҳеч кимга билдирмасдан йиғлаб-йиғлаб оларкан. Чунки дадасини жуда-жуда кўргиси келар экан-да... У ҳануз дадасининг келишини интизорлик билан кутиб яшаркан..

— Охири дадаси кептими? — сўради болалардан бири.

— У ёғини билмайман! — Шалола кўзлари жовдираб турган боладан нигоҳини олиб қочди.

— Балки унинг дадаси поездда келаётгандир!——луқма ташлади кимдир, ачиниш билан. Яна гапиришга ҳеч ким журъат этолмади.

Болалар бирин-кетин ухлаб қолишди. Шалоланинг эса уйқуси келмади. Балки ҳақиқатан ҳам дадаси поездда келаётгандир! Келса ажойиб бўларди. Эртак зўр тугарди! Болаларга эртакнинг давомини албатта айтиб берарди.

...Шундай қилиб, дадасини интизорлик билан кутиб юрган кунларнинг бирида яслига бир одам келиб, кутилмаганда сўраб қолибди:

— Болалар ораларингда Шалола деган қиз борми?..

—Бор! Бор! Мана... — деб уни кўрсатишибди болалар. — Сизни кўпдан бери кутади...

— Катта бўп қопсан-у? дебди ҳалиги одам. — Мен сенинг даданг бўламан, мана келдим. Ҳар куни тушларимга кирардинг. Сени шундай соғиниб кетдимки, охири ўқишни ҳам тугатмасдан қайтиб келаяпман. Мени яхши кўрасанми?..

— Сизни ҳаммадан яхши кўраман! — дебди у дадасининг бўйнидан маҳкам қучоқлаб. — Уйда сизни ойим, акам, опамлар кутиб туришибди...

Болалар унинг ортидан ҳавас билан қараб қолибдилар. Шундай қилиб Шалола мурод-мақсадига етибди.

Шалола эртагини хаёлан шундай тугатди. Шундай тугаши ҳам керак. Ахир у дадасини интизорлик билан кутаяпти!

Унинг уйқуси келмади. «Подъём» бўлганда ўрнидан турди-да, эпчил кийимини кийиб, чойга ҳам қарамасдан уйга жўнади.

Онаси энди ишдан келган экан, уни кўриб:

— Бугун эрта жавоб беришибди-да, деди.

Она-боланинг кўзлари тўқнашди.

— Дадам келмайдиларми? — кутилмаганда сўради Шалола.

Онаси ўтирган жойида юзларини кафтларининг орасига олиб, анча пайт туриб қолди, сўнг аста бошини кўтарди: унинг доимо ғам аралаш кулиб турадиган кўзларидан ёш сизиб чиқмоқда эди.

— Келмайди...

Шалоланинг вужуди титраб кетди, томоғига нимадир тиқилди.

— Нега келмайди? — деб сўради худди катталардек.

Бу савол боягн саволдан ўн чандон оғир эди. Орага сукут чўкди.

— Даданг ўлган! — деди онаси, сўнг ичкари хонага кириб кетди.

Бундай бўлиши мумкин эмас! Онаси алдаяпти, дадаси тирик, келади! Қачон келишини билмагани учун ҳам онаси шундай деяпти. Эртак албатта яхшилик билан тугаши керак!

Шалоланинг киприкларидан сизиб чиқаётган қайноқ ёшлар унинг дўмбоққина юзида из қолдириб, ерга думалаб туша бошлади..

Қаҳрамон СУЯРОВ.

ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР — ТЕЛЕПРОГРАММАЛАР

16—22 январь

Душанба. 16 январь

⊙ МТ I

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Қайта қуриш прожектори». 16.25 Рус халқ қўшиқларини Ирина Акчарова куйлайди. 16.40 «Катта ёшдагилар учун ўйинлар». Телевизион ҳужжатли фильм. 17.10 «Онамларнинг мактаби». 17.40 Болалар соати. Француз тили — болаларга. Қиш келди. «Қорбобо ва бўри». Мультфильм. 18.40 «Афғонистон: ҳал қилиш йўллари». 19.10 Мультфильмлар. 19.30 «Давр ва ўзим ҳақимда». «Зил» ветерани С. П. Карандеев билан суҳбат. 20.00 А. П. Чехов театри. «Иванов». М. Горький номли СССР Москва Бадиий академик театрининг фильм-спектакли. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Иванов» М. Горький номли СССР Москва Бадиий академик театри фильм-спектаклининг давоми. 23.45 «Дунё воқеалари». 24.00 «Якунловчи номерни суратга оламиз». Л. Сенчина иштирокида программа.

⊙ МТ II

17.30 Янгиликлар. 17.40 Украина ССРда хизмат кўрсатган Давлат академик симфоник оркестрининг концерти. Киевдан кўрсатилади. 18.05 «Богородицкда бир боғ бор», Очерк. 18.40 «Бир биографиядан парчалар». 19.30 Чечен—Ингушия АССР Давлат телерадиоси. «Авлодлар». Чечен — Ингушия программаси (Грозний шаҳри). 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Москвин Москвинага қарши». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.15 Қозон музика билим юрти духовой оркестри чалади. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Ҳужжатли фильмлар экрани. «Океандаги овозлар». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 23.05 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув (такрор.). 23.35 «Имзоси ноаниқ». Катталар учун мультфильм. 23.55 Янгиликлар.

⊙ Ўз ТВ

15.25 «Совет Иттифоқи бўйлаб». Кинопрограмма. 16.15 «Кичик ороллардаги саргузаштлар». Бадиий фильм. 17.30 «Табиатшунослик». Ўзбекистонда қиш. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Олов тили буралганда». Республика ёнғиндан муҳофаза қилиш штабининг материаллари асосида. 18.55 «Гаф лақабли мушукча». Мультфильм. 19.05 «Қўғирчоғим, оппоғим». Болалар боғчаси тарбияланувчилари учун концерт. 19.30 «Генчлик» турк ҳаваскорлик ансамблининг концерти. 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Лада» раллиси». Телефильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Фабрика бор. Кадрларчи?». Ҳонқа пойабзал фабрикаси коллективининг тажриба ва муаммолари ҳақида. 21.20 «Оқ йилқи». Телефильм. 21.30 Москва «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Халқ севган достонлар. «Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам». Республикада хизмат кўрсатган артист Р. Муродов ижро этади. 23.15 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Қизил палатка». Бадиий фильм (СССР — Италия). 1-серия. 20.45 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Кескин танқид остида» (рус.). 21.15 «Оқшом эртаклари».

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Сешанба. 17 январь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 СССР Давлат телерадиоси рус қўшиқлари академик хорининг чиқиши. 9.45 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Тўрт сериали премьераси («Беларусьфильм» ва «Профиль» ПХР). 1-серия. 10.50 Болалар соати. Француз тили — болаларга. Қиш келди, «Қорбобо ва Бўри». Мультфильм. 11.50 Янгиликлар. 12.00 «Тош девор ортида». Ҳужжатли фильм.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.15 «Музикали хазина». П. Чайковский. 6-симфония. СССР Давлат академик симфоник оркестри ижро этади. Дирижёр — В. Гергиев. 17.05 «Қишлоқ истиқболлари». Ҳужжатли фильмлар премьераси: «Ер ҳам қайтаради» («ЦСДФ»). «Хасис» (Шимолий Кавказ кинохроника студияси). 17.35 «Салом, музика!». 18.25 «Ультиматумми? Ультиматум». Мактаб коллективида шахснинг шаклланиши ҳақида. 19.00 Спорт ҳамма учун. 1-кўрсатув. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Ҳокимият — Советларга». Москва — Кишинёв — Саратов телекўприги. 20.15 «Иванка ва қарғалар подшоси». Мультфильм премьераси («Киевнаучфильм»). 20.25 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Тўрт сериали телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия. 21.30 «Время». 22.05 СССР Министрлар Советининг мажлисидан репортаж. 23.20 «Матбуот билан учрашув». Иқтисодий ислоҳотнинг янги босқичлари. 23.35 Актуал объектив. «Инкорни инкор этиб». Ҳужжатли фильм премьераси (Кишинев). 00.25 «Дунё воқеалари».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. **Ўқув программаси.**

* * *

13.05 «Нодирабегим». Бадиий фильм, субтитр билан («Ўзбекфильм»). 14.35 Янгиликлар. 14.45 И. С. Бах. Скрипка учун соло соль минор сонатаси. Грузия ССРда хизмат кўрсатган артист Н. Яшвили ижро этади. 15.05 «Бахтли бўлардим, агар...». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Киев).

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Икки баҳордан сўнг» («Қирғизфильм»). 18.50 «Сердолик». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.00 Эстония ССРда хизмат кўрсатган артист Кайе Кирб рақсга тушади. 19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Экранда Сибирь». Киножурнал. 20.55 Книтке. «Пер Гюнт» балетидан эпилог. СССР Маданият министрлигининг Давлат симфоник оркестри ижро этади. 21.30 «Время». 22.05 Иттифоқдош республикалар студияларининг фильмлари. «Икки баҳордан сўнг». («Қирғизфильм»). 23.10 Янгиликлар. 23.20 Хоккей. СССР чемпионати. МАСК — «Крылья Советов».

⊙ Ўз ТВ

15.30 «Қора қундуз изидан». «Старочеркасика байрамга». Телефильмлар. 16.05 «Қизни топинглар». Бадиий фильм. («Озарбайжонфильм»). 17.30 Рус адабиёти. «Ҳаёти — жасорат». Н. А. Островский — коммунист-ёзувчи (рус.). 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Арманистон. 1988 йилнинг декабри» (рус.). 18.50 И. Ризо. «Шукрона». Адабий композиция. 19.20 «Тил— маданият кўзгуси». Мактабда тил ўрганиш муаммолари. 20.00 «Ахборот (рус.). 20.20 Шу куннинг долзарб мавзуси. Сайловлар олдидан. 20.30 «Ахборот». 20.50 ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Ш. Файзуллаев куйлайди. 21.30 Москва. «Время». 22.05 У. Назаров. «Ойна». Телеспектакль премьераси (рус.). 23.35 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.25 «Қизил палатка». Бадиий фильм. 2-серия. 20.40 «Капалакнинг парвози». Телефильм. 21.30 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Шаҳар ташвишлари ва муаммолари». ЖЭКларнинг иши ҳақида.

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

Чоршанба. 18 январь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Салом, музика!». 9.55 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Тўрт сериали телевизион бадиий фильм премьераси. 1 ва 2-сериялар. 12.00 Янгиликлар. 12.10 «Саёҳатчилар клуби». 13.00 ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театри оркестри, солистлар ансамблининг концерти.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 Сайловлар олдидан. 16.20 УССРнинг музикали фольклори. 16.50 «Оиладаги оддий иш кунлари ва байрамлар». Телевизион ҳужжатли фильм. 17.20 А. Марчаковский (балалайка). «Русская мелодия» ансамбли жўрлигида чалади. 17.35 Болалар соати. Инглиз тили — болаларга. П. Чайковский — «Шчелкунчик». Китобча ўқиймиз. 18.35 «Укам учун доридармон». Телевизион ҳужжатли фильм. 18.45 Шу куннинг почтаси. Кооператив ҳаракати муаммолари. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Миллатлараро муносабатлар: тарихий тажриба ва муаммолар». 20.15 «Техника мўъжизаси». Мультфильм премьераси («Союзмультфильм»). 20.25 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Тўрт сериали телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия. 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 «12-қават». Экология муаммолари ҳақида. 23.45 «Дунё воқеалари».

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. **Ўқув программаси.**

* * *

13.05 «Икки баҳордан сўнг». Телевизион бадиий фильм. 14.10 Янгиликлар. 14.20 Тожикистон ССР Тоғли—Бадахшон автоном области «Лаъли Бадахшон» ансамблининг концерти. 14.40 «Қишки премьера». Ҳужжатли фильм.

* * *

17.30 Янгиликлар. 17.40 МТ фондидан. «Оққушларга ўқ узманг». Телевизион бадиий фильм («Мосфильм»). 1-серия. 18.50 Мультфильмлар: «Коптокча ва болакай». «Эски ўйинчоқ». 19.10 Ритмик гимнастика. 19.40 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. Кемерово телестудиясининг программаси. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 Озарбайжон Давлат телерадиоси эстрада-симфоник окрестрининг концерти. Бокудан кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 МТ фондидан «Оққушларга ўқ узманг». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 23.25 Ф. Лист асарларидан концерт. 00.10 Янгиликлар.

⊙ Ўз ТВ

15.30 «Ҳаёт чизиғи». Телефильм». 16.30 Мактаб ўқувчилари учун. «Циркда Янги йил арча байрами». 17.30 Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. СССРда давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Ўрмон эртаклари»». «Эҳ, Топтигин, Топтигин». Мультфильмлар. 18.45 «Сўз кетидан сўз келар» (рус.). 19.05 «Чорвадор» программаси. Тошкент области чорвачилигида ижара пудрати. 19.35 «Риштонлик уста». Шарофиддин Юсупов (рус.). 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Шеърият дафтаридан». 20.30 «Ахборот». 20.50 «Қардошларимиз тароналари». Тожикистон ССР Давлат телерадиосининг «Зебо» ансамбли. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. Сайловлар олдидан. 22.15 «Хат ва ҳаёт». Телетомошабинларнинг хатларига обзор. 23.00 «Ёшлигим менинг». Музикали программа. 00.30 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.30 «Туманли қирғоқ». Телефильм. 19.40 «Қирқ тўққиз кун». Бадиий фильм («Мосфильм»). 21.05 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Пульс». Информацион кўрсатув. 21.15 «Оқшом эртаклари».

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

Кел, санашни ўргатаман.

Э. Ҳайдаров фотоси.

Ташмачилар қўлга тушди

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармасининг Идоралардан ташқари қоровуллик хизмати объектларида ташмачиларга қарши кураш юзасидан амалга оширилган тадбирларга якун чиқарди. Унинг натижалари ташвишлантиради. Майда ўғирлик қилиб қўлга тушганлар сони ўтган йили 3035 кишини ташкил этибди (қўлга тушмаганлари яна қанча?!). Улардан 27.933 сўмлик товар-моддий бойликлар мусодара қилинибди.

Ташмачилик борасида озиқ-овқат саноати, енгил саноат корхоналари, қурилиш объектлари «пешқадамлик» қилаяпти. Ўтган йили озиқ-овқат саноати корхоналарида 438 киши, енгил саноат корхоналарида 287 киши, қурилиш объектларида 259 киши майда ўғирлик содир этиб, қўлга тушди. Дон маҳсулотлари министрлиги корхоналари (220 киши) ва давлат савдоси корхоналари (202 киши) ҳам улардан ортда қолаётгани йўқ.

«Ўртоқ» кондитер фабрикасида ҳали ҳам ташмачиларга қарши курашнинг самарали воситалари жорий этилмаган.

⊙ 27 декабрь куни ана шу фабрика дарвозаси олдида 1 килограмм «Птичье молоко» шоколадли конфетини олиб чиқмоқчи бўлган карамель цехининг қадоқловчиси, 1967 йилда туғилган Александр Геннадьевич Вейсберг ушланди.

⊙ 30 декабрь куни эса худди шу ерда 2,2 килограмм сариёғ олиб чиқмоқчи бўлган ирис цехининг смена бошлиғи, 1961 йилда туғилган Юсуф Толипов, 1,5 килограмм сариёғ олиб чиқмоқчи бўлган ирис цехининг слесари, 1941 йилда туғилган Баҳодир Исоқович Исроиловлар қўлга тушди.

⊙ 26 декабрь куни «Орлёнок» санаторийси территориясидан чиқаверишда шу санаторийда ошпаз бўлиб ишловчи 1956 йилда туғилган Муҳайё Азимовна Мўминова ушланган эди. Унинг ёнидан коэффициентини ҳисобига олганда 11 сўм 45 тийинлик озиқ-овқат маҳсулотлари чиқди.

Халқ суди томонидан М. А. Мўминовага 40 сўм жарима солинди.

⊙ Шу куни Тошкент булка-кондитер комбинати территориясидан чиқаверишда жами 1 сўм 53 тийинлик 3 килограмм вермишелни ўғирламоқчи бўлган шу комбинатнинг юк ортувчиси, 1941 йилда туғилган Егор Егорович Шубин ушланди.

Халқ суди қарори билан Е. Е. Шубинга 40 сўм жарима солинди.

⊙ 1989 йил 2 январь куни 3 сўмлик 20 литр АИ—76 бензинни ўғирлаган Тошкент монтаж-созлаш бошқармасининг слесари, 1936 йилда туғилган Темур Маметов ушланди.

Т. Маметовга доир материаллар чора кўриш учун унинг иш жойига жўнатилди.

Тошкент шаҳар идоралардан ташқари қоровуллик хизмати бўлинмалари СССР Олий Совети Президиумининг «Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги Фармонини бажара бориб, 1989 йилда ҳам ташмачиларга қарши кураш тадбирларини амалга оширишда давом этадилар.

Х. ПОЛАТОВ.

Хандалар

—Менинг рафиқам, саломатлик учун сабзавотни хомлигича ейиш керак, фойдали дейди.

— Ҳа, менинг хотиним ҳам овқат қилишни хуш кўрмайди.

* * *

Бир келинчак бир кунлик туристик походдан қайтиб, чалқанчасига чўзилиб ётди.

— Севиклим, сенинг оёқларинг оғримаяптими? — деб сўради эридан.

— Йўқ, жонгинам, — деб жавоб берди ёш куёв.

— Бўлмаса, магазинга бориб, менга пиво келтир...

* * *

Онаси яқинда эрга теккан қизига панд-насиҳат қилди:

—Болагинам, сенга ўзимнинг умр бўйи йиғиб келган тажрибамдан чиқиб маслаҳат берай, тинглайсанми!

— Қулоғим сизда, айтақолинг, аяжоним.

— Эринг билан ҳеч қачон баҳслашма, койиса бирданига йиғлай бошла...

* * *

— Дада-а, дада! Бош мия қалай ишлайди!

— Жонимга тегма, менинг бошимда бошқа нарсалар...

* * *

Маданият ва истироҳат боғида Пепик Властани қучоқлаб, уни ўпишга уринди, аммо қизнинг қайсарлиги тутиб, унамай туриб олди:

— Йўғ-е, йўқ! Фақат никоҳ тўйидан кейин.

— Ҳа, майли, кутаман. Қачон эрга тегасан ўзи! Кимга! Сир бўлмаса, айтақол...

* * *

Бошлиқ секретарь қизга:

— Шу маърузамдаги «мен» сўзини «биз» сўзига алиштириб чиқинг.

— Нега, пан директор!

— Бу йили бизда йиллик план бажарилмайдиганга ўхшайди.

* * *

Икки ошна суҳбатлашишди:

— Юрагимга ишқ ўти тушди! Ақлдан озаман шекилли! Энди нима қилишим керак, дўстим!

— Сенга дўстона маслаҳат берайми!

— Берақол.

— Ҳозир хотин олишдан кўра ақлдан озишинг яхшироқ...

Абдулла КАЛИ тайёрлаган.

Редактор **Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.**

Пайшанба. 19 январь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Н. Римский-Корсаков. «Шаҳризода» симфоник сюитаси. 9.50 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2 ва 3-сериялар. 12.00 Янгиликлар. 12.10 Болалар соати. 13.00 «Ҳали дарё уйқуда экан». Телевизион ҳужжатли фильм. 13.40 «Ҳайвонот оламида».

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 «Қайта қуриш прожектори». 16.20 Красноярск педагогика билим юрти баянчилар триоси чалади. Красноярскдан кўрсатилади. 16.50 Ҳужжатли фильмлар. 17.45 «... 16 ёшгача ва ундан катталар». 18.30 Фигурали учиш олий мактаби. 18.45 «Ҳокимият — Советларга». Калинин область Старицк район «Искра» колхози раиси А. П. Дурновни қишлоқ Совети раислигига сайланиши ҳақида. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Фигурали учиш. Европа чемпионати. Жуфт бўлиб учиш. Ихтиёрий программа. Англиядан кўрсатилади. 20.20 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Тўрт сериали телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 Опера шинавандалари клуби. 23.30 «Дунё воқеалари». 23.45 «Ўз услубимни излайман». Телевизион ҳужжатли фильм.

⊙ МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика. **Ўқув программаси.**

* * *

13.05 «Оққушларга ўқ узманг». Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 14.15 Янгиликлар. 14.25 Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Шундай куй бор эди», «Олтин даладаги қора тулки».

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 «Оққушларга ўқ узманг». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 18.50 Чет эл композиторларининг асарларини А. Сафиулин ва И. Худолей ижро этадилар. 19.15 «Жу-жу-жу». Мультфильм. 19.25 «Дўстлик учун! Оулу — Одесса». Ҳужжатли фильм. 19.40 Украина ССР Давлат телерадиоси. «Адолат қутби». 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Севги олам кезади». Фильм-концерт премьераси (Қозон). 21.15 Реклама. 21.20 «Тоғ». Телевизион ҳужжатли фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Қайта қуриш прожектори». 22.15 «Оққушларга ўқ узманг». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 23.20 МТ фондидан. СССР халқ артисти Б. Бабочкин. 00.20 Янгиликлар. 00.30 Футбол. В. А. Гранаткин хотираси учун халқаро ўсмирлар турнири. СССР — 1 —ГФР терма командалари. 2-тайм. Ленинграддан кўрсатилади.

⊙ Ўз ТВ

15.30 «Ҳаракатдаги синовлар». Телефильм. 16.00 «Журъат». Бадиий фильм (Одесса киностудияси). 17.30 Жамиятшунослик. Социалистик жамиятни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш шароитида КПСС-нинг роли. 18.00 Янгиликлар. 18.15 «Ҳамма гап шляпада». «Лось боласи». Мультфильмлар. 18.40 «Мактаб ислоҳоти — ҳаётга!». Халқ таълими системасини демократиялаштириш. 19.10 «Сўнмас у кунлар шуҳрати». Туркистон комиссарига бағишланган кинокўрсатув. 19.45 «Комсомол прожектори». Тошкент политехника техникуми студентларининг социал-маиший муаммолари ҳақида (рус). 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Хотин-қизлар. Сизлар учун». Косметика. 20.30 «Ахборот». 20.50 М. Қориёқубов номли Ўзбек давлат филармониясининг юбилей кечаси. В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган. 21.30 Москва. «Время». 22.05 Москва. «Қайта қуриш прожектори». 22.15 М. Қориёқубов номли Ўзбек давлат филармониясининг юбилей кечаси. В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган (давоми).

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.35 «Ватан посбонлигида» программасининг почтаси (рус.). 20.10 Реклама. 20.25 «Оқсоқоллар», Телефильм. 20.45 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Айни ҳаракат пайти». Тошкент областида партиявий ва идеологик ишларни қайта қуриш ҳақида тележурнал (рус.).

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Жума. 20 январь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 Мультфильмлар: «Бобо ва набира». «Энг кучли ким?». 9.40 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Телевизион бадиий фильм премьераси. 3 ва 4-сериялар. 11.55 Янгиликлар. 12.05 «Инсон институти». 13.05 СССР халқ артисти А. Эйзен.

* * *

16.00 Янгиликлар. 16.10 Сайловлар олдидан. 16.20 Камчатка академик хор капелласининг концерти. 16.25 Ҳужжатли фильмлар: «Мақсад сари», «Тадбиркорлик билан». 17.10 «Шоп эртаклари». 17.40 «Қувноқ стартлар». 18.25 Москва ҳақида қўшиқлар. 18.45 Халқаро телеахборотнома. «СПИД—инсониятга хавф солмоқда». 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Фигурали учиш. Европа чепионати. Эркаклар. Ихтиёрий программа. Англиядан кўрсатилади. 20.20 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Тўрт сериали телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия. 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 «Шундай бўлган.. бўлганди»... 22.30 «Нигоҳ».

⊙ МТ II

13.05 «Оққушларга ўқ узманг». Телевизион бадиий фильм. 2-серия. 14.10 Янгиликлар. 14.20 «Инсон қалбидан мангу жой олган». Ҳужжатли фильм.

* * *

17.35 Янгиликлар. 17.45 «Иллюзион». Бадиий фильмлар: «Ғам-андуҳ чекма» (1918 й.), «Қутичали қиз» (1927 й.). Н. Михалковнинг кириш сўзи билан бошланади. 19.40 «Мультипликацион тимсоҳ». 19.50 «Лоқайдлик синдроми». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. Қадимий архитектура ва санъат ёдгорликларининг тақдирига хўжасизларча ва лоқайдлик билан муносабатда бўлиш фактлари ҳақида (Тошкент). 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «Поэзия». Сильва Капутикян. 21.30 «Время». 22.05 Сайловлар олдидан. 22.15 «Иллюзион». Бадиий фильмлар: «Ғам-адуҳ чекма» (1918 й.), «Қутичали қиз» (1927 й.). Н. Михалковнинг кириш сўзи билан бошланади. 00.10 Янгиликлар.

⊙ Ўз ТВ

15.30 «Эльбрус тақларида». Телефильм. 15.40 Нормандия-Неман». Бадиий фильм (СССР — Франция). 17.30 География. Урал—Волга бўйи хўжалиги. 18.00 Янгиликлар. 18.10 «Инсон болаликда бошланади». 18.45 Кинсавҳа. 18.50 «Социалистик қонунчилик ва демократия». Гражданлик масалалари бўйича судга мурожаат этиш тартиби. 19.20 «Ёзувчи ва замон». 20.00 «Ахборот» (рус). 20.20 Шу куннинг долзарб мавзуси. Сайловлар олдидан. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Наврўзхонлик». Музикали программа. 21.30 Москва «Время». 22.05 Москва. Сайловлар олдидан. 22.15 «Халқлар дўстлиги— адабиётлар дўстлиги». «Ўбегим тожик билан». А. Ориповнинг Тожикистон шоирлари билан учрашуви. 23.45 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Шанба. 21 январь

⊙ МТ I

7.00 «120 минут». 9.05 «Сиз яратган боғ». 9.35 «Қирққулоқнинг қизил ранги». Тўрт сериали телевизион бадиий фильм премьераси. 4- серия. 10.45 «Ямагири—Муру бандилари». Мультфильм премьераси («Экран»). 11.10 «...айниқса Америка билан». Ҳужжатли фильм премьераси («Беларусьфильм»). 11.45 Лениндан ўрганамиз. 12.10 «Социализм мамлакатларида». 12.40 «Мўъжизасиз мўъжизалар». 13.40 Спорт ҳамма учун. 2-кўрсатув. 14.00 Шанба — ота-оналар куни. 15.30 «Дунё воқеалари». 15.45 «Ҳамма учун ва ҳар бир киши учун». 16.15 «Бир умрлик хотира». 17.00 Халқаро панорама. 18.00 Шеърият лаҳзалари. 18.05 «Латвиянинг қизил китоби». Ҳужжатли фильм премьераси (Рига киностудияси). 18.15 «Мен Ленинни кўрганман». Чет эл ёзувчиларининг хотираларидан. 18.45 Фигурали учиш. Европа чемпионати. Ихтиёрий рақс. Англиядан кўрсатилади. 20.00 «Ильични хотирлаб». Ҳужжатли фильм. 20.55 Л. В. Бетховен асарларини РСФСР халқ артисти Р. Керер ижро этади. 21.30 «Время». 22.05 «Кўҳна бисот». Рус лак миниатюрасида Пушкин мавзуси. 22.25 Катта ёшдагилар учун мультфильмлар. 22.40 Фигурали учиш. Европа чемпионати. Хотин-қизлар. Эркин программа. Англиядан кўрсатилади. 23.25 Классик куйлардан концерт. 00.05 Янгиликлар.

⊙ МТ II

12.30 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. Томск телевидение студиясининг программаси. 13.30 «Туширилмаган тарсаки». Бадиий фильм, субтитр билан. 14.55 «Телевизион музикали абонемент». «Декабрь оқшомлари». 16.00 «Вакиллар». Ҳужжатли фильм. 16.10 Мультфильмлар: «Неаполлик бола», «Нима яхшию, нима ёмон». 16.40 Иттифоқдош республикалар кинопублицистикаси. Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Қишни кузатиш» (Олмаота), «Изланиш манбалари» (Тбилиси). 17.35 Тоғ чанғи спорти. Жаҳон кубоги. Хотин-қизлар. ГФРдан кўрсатилади. 18.10 «Ўзига келган тун». А. Шонберг музикасига ёзилган балет. Ленинграддан кўрсатилади. 18.45 «Педагогик поэма». Бадиий фильм. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар». 21.30 «Время». 22.05 А. Кравцов. «Эски уйда ҳовли тўйи». К. С. Станиславский номли Москва драма театрининг фильм-спектакли. Танаффус пайтида (23.40 — Янгиликлар.

⊙ Ўз ТВ

9.00 «Ассалому алайкум». 10.00 «Шанба экрани». Кинопрограмма. 11.40 «У ёлғиз эмасди». Бадиий фильм (Ўзбекфильм»). 11.55 «Саломат бўлинг!». 12.5 «Китоб дўстлари». Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси китобсеварлари билан учрашув (рус.). 13.15 «Инсон ва замин». Самарқанд область Каттақўрғон районии хўжаликлари мисолида пахтачилик, ижара ва оила пудратининг афзалликлари ҳақида. 14.15 «Ленинни ўйлайман». Ўзбек шоирларининг шеърлари асосида адабий композиция. 14.40 «Элга хизмат: талаб ва таклиф» уркумидан. «Қишни қандай ўказяпмиз?».

* *

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Мультпанорама». 18.50 «Мангулика даҳлдор». Ленин вафоти кунига. 19.20 «Ўзбек музиаси ленинномаси саҳифаларидан». 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Разлив». Манзарали фильм. 20.30 «Ахборот». 20.50 Халқ куйлари». Фильм- коцерт «(Ўзбектелефильм»). 2.20 «Мангу Арктика». Телефиьм. 21.30 Москва. «Время». 22.05 К. Яшин. «Йўлчи юлдуз». Ҳамза номли ўзбек давлат академик драма театрининг спектакли. 00.05 Кўрсатувлар программаси.

Якшанба. 22 январь

⊙ МТ I

8.30 Янгиликлар. 8.45 Ритмик гимнастика. 9.15 «Спортлото» тиражи. 9.30 «Нега ва нима учун?». Болалар учун кўрсатув. 10.00 «Будильник». 10.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!». 11.30 «Тонгги почта». Музикали кўрсатув. 12.00 «Оламга саёҳат». Альманах. 13.00 Эртак ҳузурида меҳмонда. «Шайтон боласи». Бадиий фильм («Таллинфильм»). 14.30 «Музикали киоск». 15.00 «Гайдар Пермда». Телевизион ҳужжатли фильм. 15.30 «Очиқ эшиклар куни». 16.30 «Чашмалар». 17.00 «Жаҳоннинг йирик музейи». Лувр. 12-серия — «Тартиб ва тўс-тўполон ёки Людовиг XV асри». 17.30 «Қишлоқ янгиликлари». 18.30 «Халқаро панорама» 19.15 «Аёл ҳаётидан ўн беш дақиқа». 19.30 «Биз — рассомлармиз». Ҳужжатли фильм. 19.40 «Н. Гутман. «Мавсум кўринишлари». Фильм-концерт. премьераси («Экран»). 20.30 Социалистик мамлакатлар ижодкор ёшлари фестивали. 21.30 «Время». 22.05 «Салом, доктор!». 22.20 «Танишинг — «Бечора Йорик». М. В. Ломоносов номли МДУ Маданият саройи пантомима театри ҳақида телевизион очерк. 22.45 Фигурали учиш. Европа чемпионати. Кўргазмали чиқишлар. Англиядан кўрсатилади. 24.00 Янгиликлар.

⊙ МТ II

8.30 Зарядкага сафланинг! 8.45 «Шарқий Сибирь». Киножурнал. 8.55 «Агар сиз...». 9.40 «СССР халқ артисти, дирижёр К. Симеонов». Ленинграддан кўрсатилади. 11.10 В. Москаленко. «Меҳрибонингиз Коля». Малая Броннадаги Москва драма театрининг фильм-спектакли. 13.10 Талабингизга биноан такрорланади. «Овоз йўлидаги икки портрет». Изобелла Юрьева ва Вадим Козин». 14.15 «Бизнинг бурчимиз». 15.05 «Александр Скрябин. Одамларга айтадиган сўзим бор». «Ватаннинг қадрдон кишилари» туркумидан телевизион ҳужжатли фильм. 15.55 Хоккей. СССР чемпионати. «Крылья Советов» — «Спартак». 18.15 «Хизматни ўтаб қайтди». Мультфильм. 18.35 Есенин ва Маяковскийга бағишланади. Союзлар уйининг Колонна залида кечалар. 19.35 «Қиш кунларининг бирида». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.45 Новосибирск Академиклар шаҳарчасида фольклор қўшиқлари фестивали. Новосибирскдан кўрсатилади. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар! 20.45 ВЛКСМ Марказий Комитетининг пленумидан репортаж. 21.30 «Время». 22.05 «Салом доктор!». 22.20 «Ҳаёт учун ҳавфли». Бадиий фильм. («Мосфильм»). 23.50 «Братислава музикали тантаналари фестивалининг концертлари. Паата Бурчуладзе куйлайди. 00.15 Янгиликлар.

⊙ Ўз ТВ

9.00 «Ассалому алайкум». 10.00 «Оила даврасида». Кинопрограмма. 11.00 Болалар учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим». 11.30 «Фил йўқолди». Бадиий фильм. 12.45 «Актёрлар ва роллар». ЎзССРда хизмат кўрсатган артист Валерий Цветков (рус.). 13.55 Болалар учун телетеатр. «Қувноқ саргузаштлар». 14.40 Спорт шарҳи (рус.). 15.10 «Халқ ижодиёти». 16.00 «Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун». Ҳайдовчилар ва ГАИ инспекторларининг ўзаро муносабати ҳақида (рус.). 16.40 Реклама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Концертина — Прага» халқаро конкурсининг лауреати Э. Небольтин чалади (фортепьяо). 18.25 «Нафосат». Хотин-излар учун программа (такро.). 20.00 «Ахборот» (рус.). 20.20 «Мокшадаги қўриқхона» Телефильм. 20.30 «Ахборт». 20.50 Дам олиш концери. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Рассом хотинининг портрети». Бадиий фильм. 23.30 Кўрсатувлар программаси.

●

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСИ УЧУН ПРОГРАММА.

ФРУНЗЕ КЎРСААДИ

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги — 32-54-19; социал проблемалар — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32.54.15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади. Тиражи — 25,000.